Dronten
WAARDE (N) VOL
ChristenUnie

Verkiezingsprogramma 2018-2022

ChristenUnie

Dronten

foto's door www.gertbuchnerfotografie.nl

Inleiding
ChristenUnie, partij in de samenleving

Verkiezingen gaan over mensen. Over u en over mij. Over onze ouders, onze kinderen, onze buren, de leerkracht op de school, onze werkgever en onze werknemers. Ze gaan over ons en onze manier van samenleven, in het bijzonder voor ons in onze eigen gemeente Dronten. Opgebouwd door pioniers en uitgebouwd door de volgende generaties. Afkomstig uit het hele land en daarom geen dialect of een gemeenschappelijk accent in onze taal. Wel met vele invloeden uit alle provincies en inmiddels ook ver daarbuiten.

Wij geloven dat mensen geschapen zijn door God en dat Hij ons aan elkaar gegeven heeft om samen te leven. Om een samenleving te vormen. De ChristenUnie gelooft dat het in onze samenleving om veel meer gaat dan om geld en bezit. Het gaat vooral om zinvol leven, vrijheid en veiligheid.
Wij willen geen samenleving waarin ons verteld wordt wat we moeten denken en doen, maar wij willen vrijheid om te geloven en om zelf verantwoordelijkheid te nemen, Wij willen een gemeente waar een bescheiden overheid ruimte biedt aan inwoners die maatschappelijk initiatief tonen. We willen een wereld waarin we omzien naar elkaar. Een wereld die leefbaar blijft, ook voor onze kinderen. Een samenleving waarin de overheid en in het bijzonder de gemeente Dronten, zoveel mogelijk stimuleert en naast de burger en de ondernemer ruimte schept waar mogelijk en gewenst.

Een samenleving met toekomst

In Dronten gaat er veel goed. Het aantal banen is toegenomen, vrijwilligers zijn overal actief, datzelfde geldt ook voor mantelzorgers. Woningstichting OFW heeft veel woningen aangepast aan de huidige tijd met veel aandacht voor duurzaamheid. Werkgevers weten elkaar steeds beter te vinden in allerlei samenwerkingsverbanden. De nieuwe winkelcentra in de dorpen zijn aangepast aan de huidige tijd met een ruim aanbod, waarbij er wel een uitdaging is ontstaan hoe de sterk stijgende groeiende internetaankopen kunnen worden opgevangen.
Tegelijk zijn er zorgen. De woningbouw in alle dorpen binnen de gemeente komt nog niet echt goed van de grond, De Poort van Dronten staat nog grotendeels leeg en de verbindingen naar het oosten over de Roggebot zijn nog niet echt verbeterd. Gelukkig zijn er wel plannen ontwikkeld maar het duurt erg lang.
In onze samenleving zijn normen en waarden niet vanzelfsprekend meer, de aanhoudende migratie van vluchtelingen plaatst ons voor grote uitdagingen. De hervormingen van het zorgstelsel zijn ingrijpend geweest en mensen dreigen tussen wal en schip te vallen.
De manier waarop we met elkaar de samenleving vormgeven, staat als een uitdaging voor de nabije toekomst.

De ChristenUnie onderkent dit en vindt dat het daarom meer dan ooit belangrijk is om te geloven in een gemeente waar het niet meer gaat om ‘ik’ maar steeds meer om ‘wij’. Daarvoor is een politiek nodig gericht op het vergroten van draagkracht en draagvlak.

Daarom gaan wij met dit programma van hoop de komende verkiezingen in. Een programma met plannen voor Dronten dat laat zien dat de ChristenUnie wil bouwen aan een samenleving waarin iedereen meetelt. Wij investeren in zorg voor elkaar, in de cruciale rol van gezinnen, in een dienstbare en rechtvaardige overheid, in moreel leiderschap, in godsdienstvrijheid, in een duurzame economie en in een zorgvuldige omgang met Gods schepping.

Dit vatten we samen in onze kernboodschap.

De ChristenUnie:

- Zorgt dat iedereen meetelt
- Investeert in de toekomst van kinderen
- Komt op voor (godsdienst)vrijheid

Geef geloof een stem

Bij het zoeken naar antwoorden op de uitdagingen van deze tijd laten wij ons als christelijke partij inspireren door de Bijbel. In de Bijbel gaat het over mensen, over samenleven en ook over de overheid. De Bijbel heeft een bevrijdende boodschap die hoop geeft voor de toekomst. Wij geloven daarom dat christelijke uitgangspunten in de politiek relevant zijn voor Dronten.

De ChristenUnie-politici maken deel uit van een beweging van maatschappelijk betrokken christenen die op tal van plekken in de samenleving hun geloof een stem geven. Die hun geloof niet bewaren voor de kerk of thuis, maar uitdelen in de maatschappij. Die bereid zijn verantwoordelijkheid te nemen en samen te werken voor een betere samenleving.
Wij beseffen heel goed dat de overheid niet alle vraagstukken gaat oplossen. De samenleving is niet maakbaar. Maar de overheid is er volgens de ChristenUnie wel om het zwakke te beschermen en het sterke te reguleren, om zo vrede te stichten. De Bijbel roept ons op om *recht te doen, trouw te zijn, en nederig de weg te gaan die God van ons vraagt*. (Micha 6:8)

De ChristenUnie is een landelijke, christelijke netwerkpartij. Dat biedt stabiliteit. Onze lokale standpunten zijn niet ad hoc opgeschreven maar gebaseerd op onze christelijke uitgangspunten. Tegelijk biedt het feit dat de ChristenUnie actief is op alle niveaus van het openbaar bestuur uitstekende mogelijkheden om af te stemmen en om lokale zaken provinciaal of landelijk aan de orde te stellen (en andersom).

Van christenen *voor* alle mensen

De ChristenUnie is een partij *van* christenen *voor* alle mensen. Wij willen iets uitstralen en doorgeven van de liefde die God heeft voor deze wereld, voor Nederland, voor Dronten. Doe met ons mee. Geef geloof een stem!

Jaap Oosterveld,
Lijsttrekker ChristenUnie Dronten

Inhoudsopgave

Inleiding 3
Een samenleving met toekomst 3
Geef geloof een stem 4
Van christenen *voor* alle mensen 4
Hoofdstuk 1: Betrouwbare overheid 7
1.2 De gemeente, dat zijn we samen 8
1.3 Financiën 10
1.4 Privacy 11
Hoofdstuk 2: Veiligheid 12
2.1 Een veilige samenleving 12
Hoofdstuk 3: Zorg 16
3.1 Volksgezondheid 16
3.2 Zorg voor kwetsbare inwoners 17
3.3 Zorg voor vluchtelingen 22
Hoofdstuk 4: Gezin, jeugd en onderwijs 24
4.1 Zorg voor kinderen en jongeren 24
4.2 Onderwijs 26
Hoofdstuk 5: Werk en Inkomen 29
Hoofdstuk 6: Kunst, cultuur en sport 33
Hoofdstuk 7: Economie 36
Hoofdstuk 8: Energie, klimaat en milieu 40
8.1 Energieke gemeente 40
8.2 Afvalinzameling 41
8.3 Toekomstbestendig waterbeheer 42
Hoofdstuk 9: Wonen en ruimte 44
9.1 Wonen 44
9.2 Ruimte 46
Hoofdstuk 10: Mobiliteit 48

Hoofdstuk 1: Betrouwbare overheid

Waar staat de ChristenUnie voor?
Bij de ChristenUnie staat de samenleving centraal. Een samenleving die niet het werk is van de overheid maar van mensen en maatschappelijke verbanden samen.
De gemeente heeft dus een bescheiden rol en heeft vooral als taak de kracht in de samenleving te versterken en staat daarom naast mensen. Om te wijzen op de eigen verantwoordelijkheid maar ook om mee te denken, te stimuleren en te ondersteunen waar dat nodig is. Dit vraagt om maatwerk: de een heeft die ondersteuning sneller nodig dan de ander. En voor kwetsbare mensen die het echt niet zelf of samen met anderen kunnen biedt de overheid een vangnet.

Inwoners moeten een beroep kunnen doen op de overheid als hun vrijheid, veiligheid of bestaanszekerheid in het geding is. Om die reden is het goed dat de gemeente Dronten op een aantal belangrijke terreinen ook grenzen aangeeft, handhaaft, normeert en kadert.

1.1 Vertrouwen

Het vertrouwen in de politiek en in de overheid staat onder druk. De ChristenUnie ziet dat en neemt dat serieus. Wij zijn ervan overtuigd dat goed bestuur en sterk moreel en integer leiderschap de basis vormen voor een bloeiende samenleving. Net zo belangrijk is een samenleving die zich realiseert dat een overheid niet alles kan oplossen en zelf ook verantwoordelijkheid neemt.

De ChristenUnie zet in haar werk in de gemeenteraad in op luisteren en samenwerken. Het wel of niet deelnemen in een coalitie is daarbij niet doorslaggevend. Het innemen van standpunten in de raad wordt primair bepaald door de uitgangspunten van de partij, die o.a. zijn vastgelegd in dit programma. Als fractie willen we betrouwbaar en constructief bekend staan in Dronten.

De ChristenUnie wil bijdragen aan het herstel van vertrouwen:

- We willen open, herkenbaar en betrokken aanwezig te zijn in Dronten; Fractievergaderingen zijn openbaar en we brengen werkbezoeken aan burgers en instanties;
- We willen inzetten op goede relaties met burgers en tussen openbaar bestuur en burgers. Het bestuur wordt aangezet tot communicatie met de burger;
- We willen eerlijk zijn en geen beloftes doen die niet zijn na te komen;
- We willen er voor zorgen dat politieke processen zoveel mogelijk in de openbaarheid plaatsvinden;
- We willen de bereikbaarheid en dienstverlening van de gemeente hoge prioriteit geven;

- We willen het onderwerp integriteit continu aandacht geven: raad en college volgen elke twee jaar een training over integriteit zodat dilemma's regelmatig besproken worden.

1.2 De gemeente, dat zijn we samen

ChristenUnie Dronten wil dat inwoners zoveel mogelijk zelf verantwoordelijkheid nemen voor het eigen handelen en - samen met anderen en de overheid - de zorg voor de samenleving oppakken.

De gemeente moet op haar beurt dan wel openstaan voor initiatieven van inwoners, maar ook voor initiatieven van instellingen, bedrijven en kerken. Vooral als die het algemeen belang op het oog hebben. Hierbij past een overheid die meedenkt, participeert, drempels verlaagt en faciliteert. De ChristenUnie stimuleert dat inwoners zichzelf organiseren in bijvoorbeeld coöperaties en daarmee verantwoordelijkheden op zich nemen op het gebied van duurzaamheid, zorg, lokale economie of wijkbeheer. Meer verantwoordelijkheid van inwoners vraagt om minder regels van de gemeente, om minder administratieve lasten en bureaucratie. Kortom, om een college en raad die durven los te laten.

De ChristenUnie wil inzetten op het meedenken van inwoners, platforms en comités voorafgaande aan beleidsvorming in de raad. Burgerinitiatieven willen we ruimhartig verwelkomen en participatie stellen we op prijs. Wel letten we erop dat de gemeenteraad vanaf het begin heel duidelijk is over de ruimte die er is voor burgerparticipatie. Dat steekt nauw. Aan de ene kant niet pas het gesprek aangaan als keuzes al gemaakt zijn, maar ook geen ongecontroleerde burgerparticipatie.

Overheid en inwoner

De gemeente heeft een aantal belangrijke kerntaken, zoals veiligheid, (jeugd-)zorg, maatschappelijke ondersteuning, ruimtelijke ordening en duurzaamheid. Zelfs bij die taken waar zij een primaire verantwoordelijkheid heeft, zoekt zij steeds zoveel mogelijk samenwerking met de samenleving (inwoners, bedrijven, organisaties, kerken, scholen enzovoort).

De ChristenUnie waardeert Ketelhaven, Swifterbant, Biddinghuizen en Dronten als lokale gemeenschappen en hecht aan het eigene en de vitaliteit van de lokale gemeenschap. De gemeente moet alle mogelijkheden benutten om bewoners van dorpen te betrekken bij zaken die hen raken.

De ChristenUnie wil dorpen en daarbinnen wijken eigen verantwoordelijkheid geven ondersteund met eigen budgetten. De kracht van de kern is daarbij uitgangspunt. Verenigingen/coöperaties zoals Dorpsbelangen worden gefaciliteerd om hun belangenvertegenwoordigende rol te kunnen vervullen. Voorwaarde is, dat er een duidelijk draagvlak voor de vereniging in de kern moet worden aangetoond.

- Voor een degelijk kernenbeleid is het noodzakelijk beleidsvrijheid te geven om kleine projecten slagvaardig te kunnen aanpakken. De ChristenUnie hecht belang aan inwoners die verantwoordelijkheden op zich nemen (bijv. in coöperaties) op het gebied van duurzaamheid, energie, zorg, lokale economie of wijkbeheer. Een voorbeeld hiervan is de prijsvraag 'beste idee van Dronten', maar het kan bijvoorbeeld ook in de vorm van een motiemarkt;
- Indieners van burgerinitiatieven worden niet van het kastje naar de muur gestuurd. De gemeentelijke organisatie hanteert hiervoor een eenvoudig systeem/loket;
- Meer vertrouwen, minder regels: Elk jaar komt het college met voorstellen voor regels die geschrapt, vereenvoudigd of samengevoegd kunnen worden;
- Wijken krijgen meer eigen mogelijkheden om keuzes te maken die passen bij de wijk en zo mogelijk ook eigen budgetten;
- De ChristenUnie wil vroegtijdig open en eerlijk burgers betrekken bij beleidskeuzes en/of grote ontwikkelingen;
- Heldere procesafspraken bij burgerparticipatie;
- De gemeente gebruikt bij schriftelijke communicatie met inwoners eenvoudig Nederlands (taalniveau B1);
- Kinderen krijgen ruimte om met eigen initiatieven te komen. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van een kindermotiemarkt, een kinderburgemeester, of een kindergemeenteraad (met bijvoorbeeld een kind van elke basisschool).

Gemeentelijke herindeling en samenwerking

Samenwerking of fusie van gemeenten moet 'van onderop' plaatsvinden. Hiermee wordt bedoeld dat de gemeenteraden van de individuele gemeenten hiertoe besluiten. Zij vormen de onderste en daarmee de verantwoordelijke bestuurslaag.
Uitgangspunt voor de ChristenUnie is, dat de kwaliteit van de gemeentelijke organisatie (ook wel bestuurskracht genoemd) voldoende moet zijn en blijven. Als deze bestuurskracht tekortschiet, is de gemeenteraad de eerstverantwoordelijke om te gaan zoeken naar versterking van deze bestuurskracht. De ChristenUnie kiest daarbij niet op voorhand voor fusie of samenwerken.

- De ChristenUnie wil minder bestuurlijke drukte. Bestuurlijke samenwerkingsverbanden zoals gemeenschappelijke regelingen (WGR) vragen een kritische houding. De ChristenUnie is niet per definitie tegen gemeenschappelijke regelingen, maar die dienen op z'n minst de mogelijkheid in zich te hebben dat de individuele gemeente eigen beleid kan blijven formuleren. Ook is belangrijk dat de raad zicht en controle houdt op besluiten die een WGR neemt.
  Keuzes voor schaalvergroting (samenwerking met andere gemeenten in allerlei gradaties) worden gemaakt op basis van inhoud, kwaliteit, draagvlak en herkenbaarheid;
- De ChristenUnie steunt (het wettelijk mogelijk maken van) initiatieven die kaderstelling en controle rondom samenwerkingsverbanden versterken;

- De raad maakt afspraken over hoe WGR-en vanuit de raad worden gevoed en gecontroleerd.

1.3 Financiën

Van de gemeente verwachten wij dat zij een betrouwbare, goede rentmeester is van de beschikbare middelen. Structurele uitgaven, zoals voor wegen en onderwijshuisvesting, moeten kunnen worden betaald uit vaste inkomsten. Alle burgers betalen mee, hetzij via de afdracht van de rijksoverheid, hetzij via de gemeentelijke belastingen zoals de Onroerende Zaak Belasting (ozb). Uiteraard is er voor mensen met weinig financiële draagkracht maatwerk mogelijk.

In de afgelopen periode is het takenpakket van de gemeenten flink uitgebreid. Hierbij zijn de financiële risico's toegenomen. De mogelijkheden deze op te vangen zijn gericht op efficiency vergroting door integraal de taken die de gemeente heeft op sociaal gebied, in de openbare ruimte en op het terrein van veiligheid in te vullen. Daarmee is de noodzaak versterkt om alle risico's beter in beeld te brengen en te beheersen. Toekomstige generaties mogen niet worden opgezadeld met de gevolgen van slecht (financieel) beleid van hun voorgangers.

Politiek is kiezen

Het begint allemaal met het inzichtelijk maken in de begroting en jaarrekening welke prestaties voor de beschikbare financiën worden uitgevoerd en zijn gerealiseerd. Publieke middelen zijn per definitie schaars; er zijn altijd meer wensen dan er geld beschikbaar is. De gemeenteraad moet zorgvuldig de verschillende wensen, noden en belangen kunnen afwegen. Bij bezuinigingen moeten de posten die te maken hebben met de nood van individuele burgers, zorg, veiligheid, beheer en onderhoud van bestaande voorzieningen zoveel mogelijk worden ontzien.
De nieuwe voorschriften voor begroting en jaarrekening zijn gericht op transparantie en betere vergelijkbaarheid met andere gemeenten.
De gemeente koopt duurzaam en circulair in. Keuzes en resultaten zijn meetbaar.
De gemeente als ambtelijke organisatie moet blijven werken aan doelgerichtheid en efficiëntie.

- De ChristenUnie is voor experimenten met burgerbegrotingen waarbij het budgetrecht van de raad overeind blijft;
- De lokale lastendruk stijgt in principe niet meer dan de inflatiecorrectie;
- De dienstverlening van de gemeente (o.a. leges) is voor zover mogelijk kostendekkend. Bij inkoopbeleid zijn in Dronten duurzame criteria een harde eis. Dronten is een Fair Trade gemeente; dit initiatief bouwt de ChristenUnie de komende periode graag verder uit. Trefwoorden daarbij zijn social return on investment, maatschappelijk verantwoord ondernemen, het mogelijk maken dat (zorg)inkooporganisaties cao-lonen kunnen volgen;
- Bezuinigen door kritisch te zijn op:
    - Bekostigen van 'prestigeprojecten' zoals het Meerpaalplein of de Belvédèretoren;

- Subsidiëren van organisaties en activiteiten die ook met privaat geld kunnen worden bekostigd;
- De inhuur van externe projectmanagers, adviesbureaus en dergelijke.

1.4 Privacy

Bescherming van persoonsgegevens
Voor een goede vervulling van de toegenomen wettelijke taken en verplichtingen heeft de gemeente de beschikking over veel gevoelige persoonsgegevens. Het koppelen van gegevens is nodig om snel de juiste zorg te kunnen leveren. Onduidelijke privacyregels leiden ertoe dat zorgverleners de veilige kant kiezen en daarmee goede hulpverlening in de weg staan.
Voor het vertrouwen in de overheid is het tegelijk van het grootste belang dat zorgvuldig met deze gegevens wordt omgegaan. Burgers hebben daar recht op: het recht op bescherming van persoonsgegevens is een grondrecht en zij moeten daarom goed geïnformeerd zijn over wat er met hun gegevens gebeurt. Dit is extra van belang in een dorp, waar inwoners op allerlei manieren met elkaar verbonden zijn.

De belangrijkste regels voor de omgang met persoonsgegevens zijn neergelegd in de Wet bescherming persoonsgegevens (WBP) en verder uitgewerkt in o.a. de WMO en de Jeugdwet. Vanaf 25 mei 2018 geldt in alle EU-lidstaten één privacywet: de AVG. Deze wet legt de gemeente de verplichting op om aantoonbaar alles in orde te hebben voor wat betreft de bescherming van persoonsgegevens.

- Elke medewerker van de gemeente die gevoelige persoonsgegevens verwerkt volgt een privacytraining of heeft een dergelijke training gevolgd;
- De gemeente Dronten volgt de landelijke politieke ontwikkelingen omtrent privacy en persoonsgegevens op de voet en integreert deze ontwikkelingen in het beleid;
- De ChristenUnie streeft naar ‘personal data management’, eigen regie over persoonsgegevens;
- Medewerkers in het sociaal domein ontvangen werkinstructies om een zorgvuldige omgang met gevoelige persoonsgegevens te waarborgen;
- Medewerkers in het sociaal domein wijzen cliënten en cliëntondersteuners zowel schriftelijk als mondeling op rechten op het gebied van privacy;
- Het vergroten van het privacybewustzijn in de gemeentelijke organisatie moet een belangrijk onderdeel uitmaken van de werkzaamheden van de privacy officer en/of de Functionaris voor Gegevensbescherming;
- De gemeente stelt heldere privacy statements op;
- Niet de angst voor boetes, maar een intrinsieke motivatie om zorgvuldig om te gaan met persoonsgegevens moet de basis vormen voor het voldoen aan privacywetgeving.

Hoofdstuk 2: Veiligheid

Waar staat de ChristenUnie voor?
Als inwoner van Dronten wilt u veilig kunnen leven. Helaas is dat niet vanzelfsprekend. De overheid heeft de plicht om inwoners te beschermen en criminaliteit te bestrijden.
Elke dorpskern en elke wijk heeft een eigen aanpak nodig en inwoners moeten betrokken zijn bij het formuleren daarvan. Juist burgers, winkeliers, scholen, politie en woningcorporaties dragen bij aan goede buurten. Dat zijn buurten waarin jongeren veilig naar school gaan, een eigen plek hebben om te recreëren, waar kinderen ruimte hebben om te spelen, waarin ouders met een gerust hart wonen, werken en winkelen en waarin ouderen zonder zorg over straat kunnen, actief kunnen zijn en nog voluit van het leven kunnen genieten.

2.1 Een veilige samenleving

Ook bij de aanpak van veiligheidsproblemen toont de ChristenUnie haar hart voor de gemeente Dronten. Hard waar het moet, zacht waar het kan, maar altijd met een hart. De ChristenUnie heeft aandacht voor slachtoffers en hun omgeving en stimuleert een effectieve, op herstel gerichte, aanpak van daders.

De gemeente stelt een integraal veiligheidsbeleid vast, dat gebaseerd is op onderzoek en ervaringen in de verschillende buurten. Betrokkenheid van inwoners en organisaties is van groot belang bij de analyse van veiligheidsproblemen en bij het stellen van prioriteiten bij de oplossing daarvan.
In een veiligheidsplan staan doelen en verantwoordelijkheden van de organisaties die in samenwerking een rol spelen bij veiligheid. De ChristenUnie wil dat het integraal veiligheidsplan zo tijdig door de raad wordt vastgesteld, dat de gemeente invloed kan uitoefenen op het vaststellen van de prioriteiten voor de politie.
Minstens één keer per jaar moet er overleg zijn tussen gemeenteraad, burgemeester, politie en openbaar ministerie waarin gesproken wordt over resultaten. Daarbij wordt ook verslag gedaan van de inzet van mensen en middelen, onderlinge samenwerking, aanrijtijden e.d. van politie, brandweer en ambulance. De normen voor aanrijtijden gelden niet alleen binnen de dorpskernen maar wij vinden die ook voor ons buitengebied van groot belang. De gemeenteraad moet een stevige vinger aan de pols houden bij beleid dat naar de veiligheidsregio's is verplaatst.

Burgers worden, als oren en ogen van de politie, actief betrokken bij de veiligheid op straat, in de wijk en in huis. Dit kan door de inzet van Burgernet en van internet, zoals WhatsApp-groepen in de wijk.
Cameratoezicht is een prima middel, maar de ChristenUnie wil het beperkt (proportioneel) toepassen en inbedden in goede wetgeving (privacy) en in een goede cyclus van beleid, uitvoering en evaluatie.

De ChristenUnie stimuleert dat inwoners gemakkelijk melding kunnen maken van overlast en

van crimineel gedrag, waarbij de politie contact legt met de melder over de resultaten. De mogelijkheid van het anoniem aangifte doen biedt burgers in sommige gevallen veiligheid, maar is nog onvoldoende bekend. De ChristenUnie vraagt om voorlichting over deze mogelijkheid.

De ChristenUnie hecht aan de rol van de wijkagent als aanspreekpunt voor burgers in de wijk en zijn coördinerende taak naar andere agenten en de gemeente toe om problemen in de wijk concreet aan te pakken.

- Er wordt ingezet op extra beschikbaarheid en zichtbaarheid van de wijkagent;
- Inwoners worden (eventueel per wijk) betrokken bij het opstellen van het veiligheidsplan en de prioriteiten;
- De burgemeester zorgt voor lage drempels voor het doen van (anoniem) aangifte en voor goede terugkoppeling door politie;
- De kosten van vandalisme worden verhaald op daders. De gemeente publiceert jaarlijks de resultaten hiervan en de omvang van de schade ten gevolge van vandalisme door middel van een 'vandalismemeter';
- Burgers worden betrokken bij veiligheid in hun directe omgeving door middel van Burgernet, en Buurtpreventie Apps;
- Er is in Dronten ruimte voor organisaties als Stichting Exodus die opvang en ondersteuning bieden aan (ex-)gedetineerden;
- De aanrijtijden van hulpdiensten naar kernen en buitengebied mogen niet verslechteren maar moeten juist omlaag;
- Er wordt nog sterker ingezet op het werven van vrijwilligers voor de brandweer.

Drugs en drank

Mensen zijn geschapen door God. Zij zijn te waardevol om in drugs, drank, gokken of prostitutie zichzelf, hun vrijheid en waardigheid kwijt te raken.

De ChristenUnie wil de aanwezigheid van coffeeshops en het gebruik van drugs en alcohol actief tegengaan en streng optreden bij overlast. Signalen uit de buurt moeten hierbij zwaar wegen.
De ChristenUnie is tegen het zelf telen van wiet door gemeenten en is geen voorstander van experimenten hiermee in Dronten. Wiet is en blijft een verboden middel. Door het wietgebruik tegelijkertijd wel te gedogen geeft de overheid een dubbele boodschap af.
Tegen illegale hennepkwekerijen wordt hard opgetreden. Growshops worden verboden.
De gemeente moet meer doen tegen het toenemende gebruik en de groeiende acceptatie van synthetische drugs. Het dumpen van drugsafval levert enorme milieuschade op en gaat gepaard met illegaliteit en criminaliteit. De ChristenUnie wil dat Dronten zich in de regio/provincie sterk maakt voor een taskforce drugs om druggerelateerde criminaliteit en overlast aan te pakken, zeker in de nabijheid van scholen.

Met de Drank- en Horecawet van 2013 is de nodige ervaring opgedaan met gemeentelijke handhavingstaken. Deze handhaving vraagt om voldoende beschikbare en goed geschoolde handhavers. Wij vragen extra alertheid op de handhaving van leeftijdsgrenzen. De ChristenUnie wil dat de strijd tegen drankmisbruik gevoerd wordt samen met scholen, ouders, kerken, verslavingszorg, horeca, politie, sportverenigingen en andere betrokkenen.

- De vestiging van casino's en gokhallen wordt voorkomen;
- De gemeente organiseert (zo nodig samen met andere gemeenten) voldoende toezichtcapaciteit voor de Drank- en Horecawet. De gemeente gebruikt hiervoor regelmatig mystery guests;
- De gemeente Dronten maakt zich in de regio/provincie sterk voor een taskforce drugs om druggerelateerde criminaliteit en overlast te voorkomen.

Prostitutie

Prostitutie is mensonwaardig en gaat in tegen Gods bedoeling met seksualiteit. Criminaliteit, mensenhandel, uitbuiting, eenzaamheid en andere sociale problemen zijn de schrijnende werkelijkheid achter de schone schijn. Wij willen dat de gemeente zorg draagt voor voldoende hulp- en uitstapprogramma's voor prostituees. Regelmatige prostitutiecontrole is nodig om schrijnende situaties op te sporen, te handhaven en om hulp (via een uitstapprogramma) te kunnen bieden.
Met de verschuiving van prostitutie van de clubs en bordelen naar het thuiswerken/via internetdiensten aanbieden, neemt de onzichtbaarheid van de prostitutiebranche toe en daarmee ook het risico op illegaliteit, uitbuiting en mensenhandel. De ChristenUnie wil daarom nieuwe afspraken maken over preventie, opsporing, zorg en samenwerking.

- De gemeente Dronten neemt initiatief om bestaande (thuis)prostitutie in de gemeente Dronten in kaart te brengen;
- Wij willen de vestiging van prostitutielocaties voorkomen;
- De gemeente Dronten zorgt voor een veilige opvang voor slachtoffers van loverboys, pooiers en mensenhandelaren, mocht daar vraag naar zijn.

Mensenhandel en uitbuiting

Mensenhandel komt niet alleen in de prostitutie voor maar ook in de horeca, de agrarische sector en productiewerk in de vorm van economische uitbuiting. Alle mogelijkheden om mensenhandel en uitbuiting tegen te gaan, moet de gemeente benutten. Dat betekent dat de verschillende gemeentelijke diensten goed samenwerken en alert zijn op signalen van mensenhandel en daarbij samenwerken met de partners zoals politie en OM. De gemeente Dronten ontwikkelt beleid om met partners die mogelijk mensenhandel en uitbuiting kunnen signaleren, zoals zorgdiensten en politie, misbruik van medemensen zoveel mogelijk tegen te gaan.

Radicalisering
Radicalisering vormt een bedreiging voor de manier waarop wij in onze dorpen in onze gemeente Dronten in vrijheid en veiligheid leven. Het kan levens verwoesten, drijft families tot wanhoop en laat professionals soms verslagen achter. Radicalisering ontstaat als personen of groepen opvattingen ontwikkelen die haaks staan op de democratische rechtsorde en bereid zijn daar in de praktijk consequenties aan te verbinden.
Naast het beschermen van de samenleving heeft de overheid ook een taak bij het beschermen van de individuele (minderjarige) burger. Aanpak van radicalisering bestaat daarom tegelijk uit het weerbaar maken van individuen tegen radicaal gedachtegoed. Vooral jongeren die op zoek zijn naar hun plek in de samenleving zijn kwetsbaar. Het is daarmee niet alleen een veiligheidsvraagstuk maar ook een maatschappelijk vraagstuk.

- In de gemeente Dronten is er integraal beleid om radicalisering tegen te gaan. Hiervoor wordt ook samenwerking gezocht met de ons omliggende (grotere) gemeenten.

Ondermijning: verwevenheid tussen boven- en onderwereld
Gemeenten moeten zich bewust zijn van de invloed van grootschalige criminele organisaties, o.a. op de ontwikkeling van het onroerend goed in de gemeente. Criminelen gebruiken vastgoed om crimineel verkregen gelden wit te wassen. Door een oplettende houding van gemeentebesturen kunnen zij deze ontwikkelingen op het spoor komen. Bijvoorbeeld door aandacht te schenken aan het gebruik van winkelpanden of horecapanden die aanwezig zijn op een manier die nauwelijks rendement kan opleveren. De ChristenUnie is er voorstander van de wet Bibob gericht en zo veel als mogelijk is in te zetten.
Verouderde vakantieparken blijken regelmatig broeinesten van criminaliteit, zoals witwaspraktijken, te zijn. Dat vraagt om (extra) handhaving en beleid.
De gemeente werkt hierbij nauw samen met het RIEC (Regionale Informatie en Expertise Centra).

Hoofdstuk 3: Zorg

Waar staat de ChristenUnie voor?
De ChristenUnie gelooft in een samenleving die is gebaseerd op naastenliefde.
Eén van de kenmerken van de samenleving van nu is dat bijna iedereen deel uitmaakt van één of meerdere netwerken van mensen, zoals gezinnen, klassen in scholen, vriendengroepen, de straat en de buurt, online netwerken en sociale media. Tegelijk is er sprake van individualisme en van eenzaamheid en zijn er mensen die niet mee kunnen komen.
We hebben een periode van grote bezuinigingen en hervormingen gehad waardoor inwoners veel meer dan vroeger zelf verantwoordelijk zijn geworden voor het regelen van ondersteuning. Dit heeft geleid tot teleurstelling en zorgen. Er zijn ook mensen tussen wal en schip beland. De ChristenUnie blijft inzetten op een participatiesamenleving; het is belangrijk dat mensen elkaar als het kan helpen en voor elkaar zorgen. Tegelijk moet de gemeente zorgen voor passende ondersteuning en hulp aan mensen die het niet op eigen kracht redden.

De ChristenUnie wil in Dronten bijdragen aan een samenleving waarin iedereen ertoe doet en meedoet.
De gemeente Dronten heeft in de afgelopen periode veel meer taken gekregen en dus een grote verantwoordelijkheid als het gaat om de zorg voor kinderen, jongeren en kwetsbare inwoners. Niet alles in dit proces is goed gegaan, maar de ChristenUnie steunt de veranderingen omdat het goed is om een samenhangend zorg- en preventieaanbod zo dicht mogelijk bij onze bewoners te organiseren.

De ChristenUnie wil de inkoop voor jeugd, Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) en beschermd wonen integraal gaan organiseren. Dus één contract voor alle domeinen om te benadrukken dat de gemeente Dronten uitgaat van de leefwereld van mensen en niet van de wettelijke kaders.
Uitgangspunt van de ChristenUnie is dat elk mens waardevol is en dat die waarde niet afhangt van prestaties, gezondheid, seksuele geaardheid, afkomst, leeftijd, gewenstheid of geluk. Al het leven, in gaafheid en gebrokenheid, verdient het om tot ontplooiing te komen, te participeren, om te worden beschermd en om zorg te ontvangen als dat nodig is.

3.1 Volksgezondheid

Gezondheid is van invloed op prestaties op school, op het werk en in de maatschappij. Een gezonde leefstijl is eerst en vooral een verantwoordelijkheid van mensen zelf, maar gaat ook de Dronter samenleving aan. Door te investeren in preventie zorgen we ervoor dat mensen (langer) gezond blijven. Wij willen dat jongeren gezond en vrij van verslaving opgroeien. Eén van de ideeën van de ChristenUnie om dit te stimuleren was in de afgelopen periode de aanleg van watertappunten in elk dorp: overal kraanwater als drinkwater beschikbaar, en minder plastic flesjes als zwerfafval.
De gemeente is verantwoordelijk voor de instandhouding van de (regionale) gezondheidsdienst (GGD) en daarmee voor het uitvoeren van taken op het gebied van de

publieke gezondheidszorg.
De levensverwachting van inwoners verschilt in veel gemeenten per kern. De ChristenUnie maakt zich daar zorgen over en zet zich in om deze verschillen in onze gemeente tegen te gaan.

- In alle wijken wordt er (op maat) voor jong en oud ingezet op preventie in de vorm van leefstijlverbetering;
- De gemeente Dronten gaat door met het project Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG);
- De gemeente stelt voor het ontwikkelen van het lokale gezondheidsbeleid en voor het bepalen van prioriteiten, een gemeentelijke gezondheidsprofiel of verschillende wijkgezondheidsprofielen op. Het liefst ziet de ChristenUnie maatwerk per wijk;
- Er wordt samenwerking gezocht met de gezondheidszorg in Dronten. Het medicatiebeleid van bijvoorbeeld huisartsen heeft invloed op de schadelijke medicijnresten die in het oppervlaktewater komen;
- Ieder jaar vallen er weer slachtoffers door (illegaal) consumentenvuurwerk. De ChristenUnie wil dit voorkomen en toch deze traditie in stand houden door op een centrale locatie vuurwerk af te laten steken door professionals.

3.2 Zorg voor kwetsbare inwoners

De ChristenUnie is groot voorstander van zorg die dichtbij is georganiseerd. Zorg op een menselijke schaal en met een menselijk gezicht.
In toenemende mate wordt er een beroep gedaan op hulpverlening binnen de kerken. Kerken pakken steeds vaker maatschappelijke taken op. Deze constructieve rol en toegevoegde waarde - met inachtneming van de scheiding tussen kerk en staat- vragen om wederzijds respect en om versterking van de contacten tussen overheid en kerken (diaconieën).

De komende tijd zal de gemeente vol moeten inzetten op het weghalen van de schotten tussen hulp, zorg en participatie en het voorkomen en verminderen van bureaucratie. De ChristenUnie wil dat er gedacht wordt vanuit de zorgvraag van burgers. Een keukentafelgesprek wordt een gesprek waarin de zorgvrager zelf aangeeft wat hij of zij nodig heeft, welke richting van hulpverlening wordt ingezet, wie kan helpen en ondersteunen bij het hervinden van de eigen kracht. Medewerkers die namens de gemeente gesprekken voeren met hulpvragers (bijvoorbeeld in (sociale) wijkteams en keukentafelgesprekken) krijgen mandaat om toezeggingen te doen over schuldhulpverlening, indicaties voor respijtzorg, WMO-voorzieningen en jeugdhulp. Alleen dan wordt integraal indiceren mogelijk;

- Bij aanvragen van inwoners voor ondersteuning door de gemeente wordt een gesprek gevoerd met de aanvrager, samen met andere gezinsleden, mantelzorgers of een onafhankelijke cliëntondersteuner;
- De gemeente communiceert helder naar de cliënt wat zijn of haar rechten zijn omtrent privacy en persoonsgegevens en verwijst ook naar de cliëntondersteuner;

- Integrale afwegingen worden gemaakt in één beschikking voor zowel WMO, jeugdhulp, participatiewet, minimabeleid enzovoort;
- De aanvrager wordt indien gewenst actief ondersteund door een onafhankelijke adviseur bij het formuleren van een hulpvraag en bij het kiezen van de juiste oplossingen. De gemeente zet zich in om deze cliëntondersteuner bekend te maken onder de hulpvragers;
- De ChristenUnie is voorstander van de 'Dronter Koers', waarin een gezin een vast aanspreekpunt krijgt voor alle zorggebieden;
- De mogelijkheid van Eigen-kracht conferenties en het via de nieuwe Jeugdwet verplichte familiegroepsplan moeten actief worden aangeboden;
- Een persoonsgebonden budget (PGB) is één van de instrumenten om passende zorg onder regie van de zorgvrager aan te vragen. De ChristenUnie wil dat het PGB-gebruik mogelijk blijft en dat inwoners die mogelijkheid kennen. Zo hebben zorgvragers altijd de mogelijkheid om identiteitsgebonden of andere noodzakelijke zorg in te kopen als deze niet gecontracteerd is;
- De ChristenUnie in Dronten wil dat zorgvragers actief door de Gidsen erop gewezen worden dat er identiteitsgebonden zorg voorhanden is;
- Er is structureel overleg tussen kerken (diaconieën) en de gemeente om kerken een volwaardige plaats te geven in de sociale structuur van de dorpen;
- Een eigen bijdrage voor zorg/ondersteuning mag nooit leiden tot zorgmijding. In 2015 heeft de ChristenUnie een motie ingediend om de ouderbijdrage Jeugd-GGZ op te schorten. Die is overgenomen door het college;
- De ChristenUnie wil meer hergebruik en delen van (zorg-)middelen;
- De gemeente blijft in overleg met onderwijs, bibliotheken en wijkteams werken aan de aanpak van laaggeletterdheid;
- De gemeente organiseert een onafhankelijke ombudsfunctie die kan bemiddelen tussen cliënten en gemeente.

Personen met verward gedrag

Het aantal personen met verward gedrag op straat neemt toe. Er zijn veel minder GGZ-bedden en problemen worden niet tijdig herkend en soms blijft hulp uit. De ChristenUnie wil bijsturen waar nodig. Daarbij zet de gemeente in op vernieuwende vormen van zorg. Mensen die verward gedrag vertonen horen in ieder geval niet thuis in een politiecel, ze verdienen aandacht en professionele hulp. Tegelijk zal de samenleving meer oor en oog moeten krijgen voor buren die 'anders' zijn.

- Samen met de GGZ worden afspraken gemaakt hoe mensen met verward gedrag in hun eigen situatie kunnen worden ondersteund, hoe netwerken betrokken worden en wordt voorkomen dat mensen afhankelijk worden van de GGZ;
- Het sociaal vangnet van de GGD wordt adequaat ingezet bij problematiek.

Mantelzorgers
Dagbesteding en respijtzorg zijn belangrijk om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen. Daarom zet de ChristenUnie in op respijtzorg, waardering van de mantelzorger en het proactief benaderen van mensen die mantelzorger zijn geworden.

- De gemeente ontwikkelt een ruim aanbod in mantelzorgondersteuning, waaronder een respijtvoorziening. ChristenUnie Dronten heeft hiervoor in november 2017 een motie ingediend en ziet toe op de uitvoering hiervan;
- De gemeente wijst mensen die mantelzorger zijn of worden actief op ondersteuning, waaronder het recht op de Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) en continueert de HHT ook na 1 juli 2018;
- De gemeente ontwikkelt een visie op informele zorg en de manier waarop de informele zorg zich verhoudt tot de formele zorg;
- De gemeente faciliteert de coördinatie van informele zorg.

Vrijwilligers
De gemeente kent vele vrijwilligers en is trots op al het werk dat vrijwilligers verzetten. Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde binnen onze samenleving. Daarom wil de gemeente vrijwilligerswerk faciliteren en niet moeilijker maken door extra regels of beperkingen. Dit geldt voor het doen van vrijwilligerswerk naast een uitkering, maar ook voor het geven van mantelzorg naast een baan en het activeren van vluchtelingen door middel van vrijwilligerswerk.

- Vrijwilligers kunnen, indien nodig, ook in de periode 2018-2022 een gratis Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) verkrijgen wanneer zij voor een niet op winstoogmerk gebaseerde organisatie werken met kwetsbare mensen.

Iedereen telt mee en doet mee
In de afgelopen periode is het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, mede dankzij inspanningen van de landelijke ChristenUnie-fractie, geratificeerd. Een inclusieve samenleving is daardoor dichterbij gekomen. Maar ChristenUnie Dronten wil verder. Mensen met een beperking moeten in alles mee kunnen doen. Ook daarvoor wil de ChristenUnie zich vol inzetten. Om die reden wil de ChristenUnie een inclusie agenda opstellen voor Dronten om zo werkelijke stappen te maken naar de inclusieve samenleving.

- De gemeente zorgt dat haar gebouwen en voorzieningen goed toegankelijk zijn voor alle inwoners;
- De openbare ruimte (Omgevingswet) en het openbaar vervoer worden op zo'n manier ingericht dat mensen met een beperking zich thuis voelen in Dronten en zich er zelfstandig kunnen redden;

- De gemeente werkt aan het ontwikkelen én uitvoeren van een lokale inclusie-agenda. De OBD (Overlegorgaan Belangenbehartiging Dronten) wordt hier actief bij betrokken;
- Er komt een campagne om de acceptatie van handicaps en beperkingen te bevorderen;
- De gemeente zorgt ervoor dat (gemeentelijke) evenementen toegankelijk zijn voor bezoekers met een beperking;
- De gemeente Dronten zoekt actief naar mogelijkheden om ook kinderen met een beperking te laten sporten. Waar nodig dient de gemeente ook medewerking te verlenen aan voorzieningen die sporten voor mensen met beperkingen mogelijk maken.

Langer zelfstandig

Steeds meer mensen met een zorgvraag moeten langer thuis blijven wonen. Woningen moeten dus geschikt zijn voor ouderen en mensen met een beperking. De ChristenUnie vindt dat de gemeente Dronten daarin, samen met woningeigenaren en woningcorporaties als OFW, een grote verantwoordelijkheid heeft.
Niet alleen woningen maar ook de openbare ruimte moet toegankelijk en veilig zijn en uitnodigen tot ontmoeting en activiteiten. Het sluiten en centreren van voorzieningen is voor de ChristenUnie dan ook een punt van zorg en aandacht.

- Woningeigenaren krijgen voorlichting over het levensloopbestendig maken van hun woning;
- De gemeente Dronten biedt sinds 2017 de Blijverslening aan zodat particulieren hun woning makkelijker kunnen aanpassen. De fractie van de ChristenUnie wil dat deze mogelijkheid beschikbaar blijft;
- Er komen afspraken met woningcorporaties om woningen geschikt te maken voor bewoners die zware zorg nodig hebben;
- Er zijn voldoende aangepaste zorgwoningen, ook voor de groep jongvolwassenen met een psychiatrische achtergrond;
- De openbare ruimte moet veilig en toegankelijk zijn en ruimte bieden voor ontmoeting.

Ouderen

Ouderen betekenen veel voor onze samenleving. Ze hebben bijgedragen aan het functioneren van de samenleving zoals die nu is. Daarom verdienen ouderen aandacht en steun, juist in deze tijd. Veel ouderen functioneren prima en weten lang hun weg zelfstandig of met zelf georganiseerde hulp of netwerken te vinden. Maar vaak ontstaat door lichamelijke of geestelijke klachten een verminderde mobiliteit. Eenzaamheid wordt zo een steeds groter risico. De ChristenUnie heeft hier oog voor en zet zich in om eenzaamheid te bestrijden. We willen werken aan acceptatie en herwaardering van ouderdom. We moeten met elkaar in gesprek over hoe we denken over ouderdom en gebreken en over de waardering van het

leven in ouderdom. Daarvoor willen we een actieprogramma opstellen voor samenhang en solidariteit tussen generaties.

- In overleg met de wijk, diaconieën of verenigingen wordt gekeken hoe voorzieningen met een sociale functie open kunnen blijven. Bijvoorbeeld door zelfbeheer;
- Sport en bewegen voor ouderen wordt een speerpunt in het gemeentelijke sportbeleid;
- De ChristenUnie wil doorgaan met de bezoeken aan ouderen ouder dan 75 jaar vanuit Welzijn Meerpaal om (verborgen) problemen zoals eenzaamheidsproblematiek op te sporen;
- *Zingeving* wordt bij gesprekken met ouderen met een zorgvraag (keukentafelgesprek) een bespreekbaar onderwerp, zo nodig maakt de gemeente hiervoor gebruik van deskundigheid van kerken of andere religieuze organisaties;
- Dronten wordt een dementievriendelijke gemeente. Dit wordt structureel integraal in het beleid meegenomen;
- De website van de gemeente is 'ouderenproof'. Per dorp en wijk is er een actuele sociale kaart, die ook in gedrukte vorm beschikbaar is;
- Samen met de Flevomeerbibliotheek worden in alle kernen cursussen aangeboden om ouderen zo nodig meer digitaal-vaardig te maken;
- De gemeente wijst actief op de mogelijkheid extra huishoudelijke hulp in te kopen. Bij gebruik van huishoudelijke hulp biedt de gemeente voor 5 euro per uur de mogelijkheid extra huishoudelijke hulp in te kopen (HHT). De gemeente continueert deze mogelijkheid ook na 1 juli 2018.

Verslaving
Mensen zijn te waardevol om zich te verliezen in verslavingen aan alcohol, roken, drugs, seks en/of gokken. De ChristenUnie wil dat preventie in het lokale gezondheidsbeleid een belangrijke plek krijgt. Niet alleen gericht op alcohol en softdrugs maar ook op gameverslaving en het gebruik van synthetische drugs. De opkomst en acceptatie van het gebruik hiervan is zorgelijk. De risico's van het gebruik van pillen als XTC en MDMA zijn groot. Voorlichting op universiteiten, scholen en bij feesten moet vooral gericht zijn op preventie en pas dan op het veilig gebruik en controle ervan.

Opvangvoorzieningen
De gemeente heeft de verplichting mensen die door wat voor oorzaak dan ook geen dak boven het hoofd hebben, opvang te bieden. Opvang heeft als doel te voorzien in basisbehoeften, mensen tot rust te laten komen en vervolgens te begeleiden naar noodzakelijke hulp en uiteindelijk weer naar zelfstandigheid.

- Er is voldoende en adequate opvang voor dak- en thuislozen. Niemand in Dronten slaapt buiten zijn/haar wil op straat;

- Opvang is zo kort en zo sober mogelijk; cliënten worden zo mogelijk verplicht via een hulptraject stappen te zetten om het eigen leven weer op te pakken;
- Jongeren en gezinnen in de opvang krijgen speciale aandacht;
- De gemeente zorgt voor (eventueel tijdelijke) woonvormen voor mensen met een acute woonbehoefte, bijvoorbeeld door echtscheiding of schulden;
- De gemeente voert de urgentieverklaring in om met voorrang een woning te verkrijgen om zo dakloosheid te voorkomen.

Prostitutie
Prostitutie is geen gewoon beroep. Mensen zijn te waardevol om te werken in de prostitutie. Prostitutiecontrole en controle door de GGD vindt structureel plaats, ook om prostituees te kunnen benaderen om hen te bewegen met behulp van een uitstapprogramma, het werk in de prostitutie achter zich te laten. Hierbij wordt ook aandacht gegeven aan thuisprostitutie.

Onder jongeren speelt sexting en grooming een steeds grotere rol. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat ouders en scholen samen optrekken als het gaat om voorlichting en hulpverlening.

- Wijkteams/professionals volgen een training om loverboysituaties en gevallen van mensenhandel (thuisprostitutie) in de wijk te herkennen en maken afspraken met de politie over handhaving, melding en begeleiding;
- Op scholen wordt, zowel aan de ouders als aan jongeren, voorlichting gegeven over sexting, grooming en loverboys.

3.3 Zorg voor vluchtelingen

De gemeente Dronten is verantwoordelijk voor goede opvang van vluchtelingen. Mensen die huis en haard hebben verlaten moeten een veilig onderkomen krijgen. We zijn ons er van bewust dat het draagvlak hiervoor soms kwetsbaar is. Daarom willen we dat nieuwkomers zo snel mogelijk opgenomen worden in onze samenleving. Dat begint met de taal leren, maar ook dat gaat sneller en beter als nieuwkomers actief deelnemen aan de maatschappij. De ChristenUnie pleit allereerst voor gespreide, kleinschalige opvang van vluchtelingen. Alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV'ers) verdienen bijzondere aandacht. Het percentage dat voor problemen zorgt en een opleiding niet afmaakt is hoog.
De gemeente moet de taakstelling voor huisvesting van statushouders halen, maar moet ook bewaken dat dit niet tot verdringing op de huizenmarkt leidt. Ook vinden we goede spreiding van statushouders binnen de drie kernen belangrijk.
Nieuwkomers moeten zo snel mogelijk deel kunnen nemen aan (vrijwilligers-) werk en participeren in verenigingen. Mogelijkheden om actief kennis te maken met en deel te nemen aan de maatschappij helpen nieuwkomers bij hun integratie. Initiatieven vanuit de samenleving die hiervoor georganiseerd worden, verdienen aanmoediging en ondersteuning. Belangrijk is tegelijk dat nieuwkomers leren dat de Nederlandse normen en waarden leidend zijn.

De ChristenUnie vindt dat iedereen recht heeft op onderdak. Dat geldt ook voor uitgeprocedeerde asielzoekers en staatlozen. Zolang de buitenschuldregeling onvoldoende werkt of landen van herkomst onvoldoende meewerken aan terugkeer mogen uitgeprocedeerden daar niet de dupe van zijn. Gemeenten moeten tenminste minimale opvang (bed, bad en brood) bieden, ook wanneer de landelijke regeling hiervoor is stopgezet.

- De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid voor het, verspreid over de wijken, huisvesten van statushouders. Indien nodig worden er extra (tijdelijke) woningen of alternatieve woonvormen gerealiseerd;
- Activiteiten vanuit de samenleving die Nederlandse taalvaardigheid en participatie van nieuwkomers bevorderen worden omarmd;
- De gemeente Dronten betrekt basisschool De Vlieger op COA-locatie Dronten zoveel mogelijk bij activiteiten gericht op kinderen in Dronten;
- Gezinnen op de COA locatie Dronten worden gewezen op de mogelijkheid identiteitsgebonden onderwijs in Dronten te volgen;
- Voor AMV'ers wordt er in overleg met het COA en het lokale onderwijs een voorschoolprogramma op de opvanglocatie gestart. De gemeente steunt (financieel) maatjesprojecten, omdat die bijdragen aan de kennismaking met onze waarden, cultuur en taal;
- De gemeente schakelt het bedrijfsleven in en daagt hen uit statushouders in dienst te nemen;
- De gemeente zorgt voor tenminste bed, bad en brood (en begeleiding!) voor uitgeprocedeerde asielzoekers zolang ze (nog) in Nederland zijn;
- Het gemeentebestuur maakt, in samenspraak met alle stakeholders (COA, IND, Vluchtelingenwerk, maatschappelijke organisaties, scholen, kerken en bedrijfsleven), een lokaal beleidsplan voor snelle en efficiënte integratie van nieuwkomers.

Hoofdstuk 4: Gezin, jeugd en onderwijs

Waar staat de ChristenUnie voor?
Kinderen en jongeren hebben de toekomst. De gemeente Dronten moet daarom inzetten op veilige gezinnen, veilige scholen en veilige buurten. De ChristenUnie wil dat kinderen die extra ondersteuning nodig hebben die zoveel mogelijk dicht bij huis en school kunnen krijgen en dat de zorg past bij de identiteit van het gezin.

4.1 Zorg voor kinderen en jongeren

Investeren in gezinnen
Het is hoog tijd om meer aandacht te besteden aan sterke en liefdevolle gezinnen. De ChristenUnie wil dat stellen met kinderen tools aangereikt krijgen om te kunnen bouwen aan hun relatie en aan het ouderschap. Zo moet de geboortezorg niet alleen gericht zijn op de lichamelijke voorbereiding op de komst van een kindje, maar ook op de mentale voorbereiding. Onderzoek laat zien dat voorlichting en begeleiding positief werken tegen stress in de relatie. Een kind is het beste af als de ouders het samen goed hebben, daarom willen we ouders ondersteunen door ouderschapscursussen via de consultatiebureaus aan te bieden.

In de huidige cultuur zijn de verwachtingen van relaties hoog en tegelijkertijd is trouw in relaties niet vanzelfsprekend. De afgelopen decennia is het aantal echtscheidingen en verbroken relaties fors toegenomen. Voor kinderen is de echtscheiding van hun ouders vaak bijzonder ingrijpend. Steeds meer raken we hiervan doordrongen, zeker als we de verhalen horen over pijnlijke vechtscheidingen. Inzet op ondersteuning en preventie bij relatieproblemen is nodig omdat daarmee kinderen in hun kwetsbare positie worden beschermd en veel relatieleed voor ouders wordt voorkomen. De ChristenUnie wil meer aandacht in de prenatale voorlichting voor psychosociale aspecten en veranderingen in de relatie als gevolg van het vader- en moederschap:

- Met professionals uit het veld ontwikkelt de gemeente preventief (v)echtscheidingsbeleid, allereerst gericht op het laagdrempelig en vrijwillig versterken van relaties van alle ouders met inloopspreekuren in alle kernen van onze gemeente Dronten, maar daarnaast ook op tijdige hulp als een scheiding onvermijdelijk is;
- Ondersteuning voor ouders in samengestelde gezinnen moet in alle kernen van Dronten beschikbaar zijn;
- Ouderschapscursussen en informatie over relatieondersteuning moeten laagdrempelig beschikbaar zijn in alle kernen van onze gemeente;
- Extra inzet op initiatieven waarin ouders andere ouders ondersteunen, sprekende voorbeelden zijn Home-Start en de Family Factory;
- MDF begeleidt kinderen van gescheiden ouders. Scholen, kerken en andere sociale omgevingen van kinderen worden actief gewezen op deze mogelijkheid voor hulp.

Effectieve ondersteuning
Door de jeugdzorg te decentraliseren heeft het Rijk het vertrouwen uitgesproken in gemeenten dat zij samen met de jeugdzorgaanbieders de jeugdhulp kunnen organiseren. Om de transformatie te laten slagen zal er verder ingezet gaan worden op preventie en vroegsignalering, zodat kinderen eerder worden ondersteund en geholpen. Ouders en kinderen zijn erbij gebaat als op het juiste moment de juiste zorg beschikbaar is, zo licht of zo zwaar als nodig is. Hiervoor is nodig dat de zorgvrager, het gezin, samen met de omgeving en professionals een plan maakt. In het hulpverleningstraject willen we namelijk de eigen kracht en de netwerken van gezinnen inzetten en versterken.
Jeugdhulp moet beschikbaar zijn voor alle kinderen en ouders die ondersteuning nodig hebben. Om snel hulp te kunnen aanbieden is het belangrijk om de zorg dichtbij plekken te organiseren waar kinderen verblijven. Dit kan door het onderwijs samen met jeugdzorg arrangementen te laten ontwikkelen of de jeugdzorg op scholen spreekuren te geven. De ChristenUnie pleit ervoor expertise in de kinderopvang of school te halen. Zo wordt ingezet op preventie en wordt voorkomen dat op termijn doorstroming naar duurdere en zwaardere vormen van zorg nodig is. Tegelijkertijd ondersteunt het de leerkracht die met zijn of haar zorgen over een kind, samen met de ouders, terecht kan bij een professional, die de zorg overneemt.

De ChristenUnie wil extra investeren in pleeggezinnen, gezinshuizen en steungezinnen om het aantal uithuisplaatsingen en opvang in instellingen terug te dringen en zwaardere hulpverleningstrajecten te voorkomen.

- Multi-probleemgezinnen zijn gebaat bij een integrale aanpak waarin betrokken hulpverleningsinstanties nauw samenwerken en daarbij is de aanpak van één gezin, één plan, één coördinator belangrijk. We willen daarvoor doorgaan met de aanpak 'Dronter Koers';
- De ChristenUnie pleit ervoor dat koop van jeugdhulp niet alleen op prijs, maar vooral op kwaliteit en aansluiting bij identiteit gebeurt;
- Ouders/gezinnen worden actief gewezen op de mogelijkheid om via een PGB identiteitsgebonden of specialistische zorg in te kunnen kopen als de gemeente deze zorg niet heeft ingekocht (bijvoorbeeld Eleos of het EBC);
- Kinderen, jongeren, ouders en scholen worden betrokken bij een integrale visie op jeugdhulp;
- Jongeren die mantelzorger zijn worden optimaal ondersteund vanuit de WMO, zodat zij gewoon naar school kunnen gaan en vrije tijd hebben;
- Voor zwerfjongeren is er opvang en begeleiding en zogenaamde spookjongeren worden opgespoord;
- De gemeente biedt tienermoeders ondersteuning, zorg en begeleiding. Indien nodig draagt de gemeente Dronten bij aan opvang in nabije gemeenten;
- De gemeente ondersteunt de werving van pleegouders, zodat kinderen als dat wenselijk is opgevangen kunnen worden in hun eigen omgeving;

- De gemeente zorgt dat pleegouders tot een jaar na beëindiging van de plaatsing van hun pleegkind recht hebben op nazorg voor henzelf en hun eventuele eigen kinderen;
- Om gezondheidsproblemen tegen te gaan en het (sociaal) welzijn te bevorderen, zorgt de gemeente ervoor dat ieder kind de mogelijkheid krijgt om te sporten. Sportverenigingen worden actief betrokken bij de Pas van Dronten;
- De ChristenUnie pleit ervoor de krachten te bundelen van zorgprofessionals en politici om de eerste 1001 kritieke dagen van een kind zo goed mogelijk te laten verlopen;
- De ChristenUnie wil voorlichting over digiveiligheid op scholen en aan ouders. Kinderen bewust en veilig leren omgaan met internet en sociale media;
- De ChristenUnie wil psychische gezondheid bij kinderen en ouders stimuleren en bevorderen; er wordt extra ingezet op het voorkomen van depressies en suïcide onder jongeren;
- Er moet een meldpunt komen voor bureaucratie in de (jeugd)zorg;
- De gemeente zorgt, samen met de zorgpartners, voor continuïteit van zorg en ondersteuning als jongeren in de jeugdzorg 18 jaar worden.

Kindermishandeling en Huiselijk geweld

Kinderen hebben het recht om veilig te zijn, om beschermd te worden tegen kindermishandeling. De gevolgen van mishandeling zijn groot. Daarom is het belangrijk dat er extra wordt ingezet op het voorkomen, signaleren en stoppen van kindermishandeling.
Veilig Thuis, het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, moet laagdrempelig bereikbaar zijn en bekend bij alle inwoners van Dronten. Voor slachtoffers van huiselijk geweld moet er passende hulp en/of een veilige opvang zijn. Opvang het liefst op een plek waar alle hulp onder één dak geboden kan worden. De registratie bij Veilig Thuis en bij de politie moet zo zijn dat het duidelijk is welke vorm van huiselijk geweld er speelt. Zo kan er snel passende handhaving en zorg ingezet worden.

- Al bij de zwangerschap vindt er screening plaats op hoge risicosituaties;
- Consultatiebureaus (CJG/JGZ) bieden begeleiding in het omgaan met huilgedrag van baby's;
- De ChristenUnie zet zich in voor een aanpak kindermishandeling waarin aandacht is voor preventie en voor het versterken van de interactie tussen kind, verloskunde, onderwijs, wijkteam en Veilig Thuis.

4.2 Onderwijs

Voor kinderen en jongeren is het onderwijs een belangrijke plek. Het is een plek waar ze zich cognitief en sociaal ontwikkelen en waar ze andere kinderen en jongeren ontmoeten. De ChristenUnie is voor de vrijheid van onderwijs. Ouders moeten, vanuit hun verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kinderen, kunnen kiezen voor een school die aansluit bij de eigen waarden, identiteit en idealen. De gemeente moet de diversiteit van scholen op levensbeschouwelijke en pedagogische gronden respecteren.
Al het onderwijs is bijzonder. De scholen in Dronten zijn niet van de gemeente, maar van de samenleving. De gemeente en het onderwijs delen wel de maatschappelijke opdracht om

kinderen en jongeren zich optimaal te laten ontwikkelen. In Dronten biedt het onderwijs gelijke kansen voor alle leerlingen, onafhankelijk van de wijk waarin een school staat of van de financiële situatie van ouders. Dit geldt ook voor het passend onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen.
De onderwijsbesturen zijn verantwoordelijk voor Passend Onderwijs en de financiering daarvan. Het is heel belangrijk dat Passend Onderwijs, preventie en jeugdhulp goed op elkaar afgestemd worden en dat gezamenlijk datgene georganiseerd wordt wat voor die bepaalde school nodig is. Zo wordt de professionaliteit van scholen en samenwerkingsverbanden benut. Denk aan het integraal indiceren.

Voor het versterken van preventie en vroegsignalering werkt de gemeente zoveel mogelijk faciliterend samen met professionals in het onderwijs en in de vroeg- en voorschoolse voorzieningen. Er wordt actief gewerkt aan een 'warme overdracht' van voorschoolse voorzieningen naar de basisschool.
Kleine scholen zijn vaak scholen die sterk geworteld zijn in hun omgeving. De ChristenUnie heeft zich zowel op landelijk niveau als op het niveau van de gemeenten altijd ingezet voor kleine scholen. Dat blijft de ChristenUnie in de komende tijd doen. Er is een sterke tendens in de samenleving om kinderen eerder te laten beginnen met leren. De ChristenUnie vindt dat dit een keuze is van ouders zelf. In het geval er sprake is van (taal)achterstanden wijzen consultatiebureaus ouders actief op de mogelijkheden van Vroeg- en voorschoolse voorzieningen.

De toenemende trend om onderwijsinstellingen en kinderopvang samen te voegen tot Integrale Kindcentra (IKC's) biedt aan de ene kant kansen om kinderen vanaf heel jong een doorlopende leerlijn aan te bieden. Tegelijk mag lokale of regionale samenwerking geen inbreuk vormen op de autonomie van besturen en de identiteit van scholen. Vrijheid van onderwijs vraagt een terughoudende overheid. Samenwerking is goed, samenwerking afdwingen niet.

Helaas ontstaan er regelmatig problemen bij de overgang van kinderen en jongeren van de ene naar de andere vorm van onderwijs. Om die reden stimuleert de gemeente, met oog en waardering voor de eigenheid en identiteit van scholen, samenwerking tussen voor- en vroegschoolse voorzieningen en het onderwijs, maar ook de samenwerking tussen het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs en het onderwijs dat daarop volgt. Zeker als het gaat om kwetsbare jongeren. Dit kan door bijvoorbeeld de inzet van vrijwillige mentoren.

Daarnaast wil de ChristenUnie dat onderwijs, overheid en arbeidsmarkt meer gaan samenwerken. Dat kan door actief de samenwerking te zoeken, maar bijvoorbeeld ook door dat de gemeente in haar aanbesteding aan plaatselijke aannemers de eis stelt dat stageplekken worden mogelijk gemaakt.
Kinderen en jongeren moeten naar school. De gemeente zet daarom maximaal in op het voorkomen van schooluitval. In Dronten behalen 98,5% van de jongeren hun startkwalificatie.

Dat is hoger dan het landelijk gemiddelde. De ChristenUnie is daar trots op en wil dat percentage handhaven, maar liefst verhogen naar 100%!

- De ChristenUnie wil dat de gemeente binnen en buiten de arbeidsmarktregio zich inzet op een goede aansluiting van het onderwijs, overheid en het bedrijfsleven in gemeente Dronten. Hierbij moet vooral aandacht zijn voor arbeidsmarktrelevante vmbo- en mbo-opleidingen;
- In Dronten krijgen kwetsbare jongeren uit het speciaal onderwijs de juiste begeleiding naar een waardevolle plek in onze samenleving;
- Er komt extra begeleiding vanuit het wijkteam in samenwerking met het onderwijs voor overbelaste jongeren die door een complexe thuissituatie niet of weinig naar school gaan;
- De ChristenUnie wil dat er bij huisvesting van onderwijs aandacht is voor duurzaamheid en een goed binnenklimaat. Bij gebruik van noodgebouwen vinden er jaarlijks kwaliteitscontroles plaats;
- De ChristenUnie wil een 'warme overdracht' van peuterspeelzaal of kinderopvang naar de basisschool stimuleren, en evenzo een 'warme overdracht' van basisonderwijs naar vervolgonderwijs;
- De ChristenUnie wil inzetten op een maximale preventie van verzuim en vroegtijdige schoolverlating;
- Ouders op het AZC worden erop gewezen dat het mogelijk is om hun kind naar identiteitsgebonden onderwijs te sturen;
- De vergoeding voor leerlingenvervoer moet in stand worden gehouden.

Hoofdstuk 5: Werk en Inkomen

Waar staat de ChristenUnie voor?
Het hebben van werk is belangrijk. Ons werk is de plek waar talent en verantwoordelijkheid tot hun recht komen. Helaas telt Dronten momenteel ca. 6% werklozen en is het voor hen moeilijk om aan een baan te komen. Er zijn daarnaast te veel mensen die ondanks een baan dicht bij of onder de armoedegrens leven.
We leven in één van de rijkste landen ter wereld maar ook in de gemeente Dronten bestaat armoede en lukt het niet iedereen het hoofd boven water te houden. De ChristenUnie vindt dat niemand in Dronten aan zijn of haar lot mag worden overgelaten.
Dit vraagt niet alleen om een goede manier van omgaan met de sociale zekerheid maar vooral om het scheppen van randvoorwaarden waarbinnen mensen zelf aan perspectief kunnen werken. De ChristenUnie volgt de ontwikkelingen op het gebied van positief bijstandsbeleid door bijvoorbeeld experimenten met sociale coöperaties, regelluwe zones en vormen van regelarme bijstand. Waar nodig of gewenst komen we met initiatieven op dit gebied.

Aan het werk
De gemeente stimuleert het bedrijfsleven om zich samen met het (beroeps)onderwijs actief in te zetten voor een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt op zowel de korte en middellange termijn.
Voor mensen met beperkingen moet het vanzelfsprekend zijn dat ook zij de mogelijkheid krijgen om hun talenten in te zetten, hetzij betaald, hetzij vrijwillig. De gemeente geeft hier zelf het goede voorbeeld in en stimuleert bedrijven hier ook actief in. Misbruik van 'gratis werk' (zoals werkervaringsplaatsen) dat ten koste gaat van reguliere arbeidsplaatsen moet worden aangepakt. Re-integratietrajecten die de kansen op betaald werk aantoonbaar verhogen moeten juist worden gestimuleerd.

De ChristenUnie vindt het belangrijk te benadrukken dat mensen meer zijn dan alleen hun verdienvermogen. Vrijwilligerswerk of op een andere manier participeren in de samenleving kan, zeker voor het welbevinden van iemand, heel waardevol zijn. Ook voor de maatschappij.
Met de Participatiewet is de rol van het SW bedrijf veranderd. Dit vraagt een zorgvuldig proces waarbij de expertise niet verloren mag gaan. Tegelijk zijn gemeenten verplicht beschut werk te bieden. De ChristenUnie is voor een coöperatieve samenwerking tussen Sociale werkplaats en werkgevers.
Voor nieuwkomers is het voor een goede integratie van belang dat zij snel aan de slag kunnen. Ook hier geldt: hoe eerder, hoe beter. Aan vluchtelingen wordt maatwerk geboden om een opleiding te volgen, een leerwerktraject te doen of stage te lopen.

- De gemeente neemt, in samenwerking met bedrijfsleven, verantwoordelijkheid voor voldoende participatiebanen;
- De gemeente zoekt in samenwerking met het bedrijfsleven naar kwalitatief goede en voldoende beschutte werkplekken;

- De gemeente neemt initiatief om in het voorveld en bij het opstellen van de sociale kaart in Dronten gebruik te maken van identiteitsgebonden organisaties zoals de kerken of de moskeeën;
- Als de gemeente helpt, mag een tegenprestatie worden verwacht. Daarbij is het belangrijk dat zoveel mogelijk wordt ingezet op de eigen kennis en talenten van mensen, en dat er indien nodig gewerkt wordt aan het opbouwen van werknemersvaardigheden;
- De ChristenUnie wil meer zicht hebben op de jongeren die niet meer naar school gaan, afgewezen zijn voor een Wajong-uitkering, niet in aanmerking komen voor een gemeentelijke uitkering en ook nog geen aansluiting hebben op de arbeidsmarkt. Voor hen moet zoveel mogelijk planmatig gewerkt worden aan perspectief;
- Ondernemers en bedrijven die aantoonbaar succesvolle (re)integratie-trajecten (leerwerktrajecten) bieden worden beloond;
- Omdat het belangrijk is dat mensen gaan bewegen en eventueel een taak op zich nemen, krijgen sportverenigingen een beloning wanneer ze een rol vervullen bij integratie;
- In Dronten komt een lokaal experiment met regelarme bijstand binnen de grenzen van de wet;
- In Dronten komt er maximale ruimte voor alternatieve re-integratietrajecten, bijvoorbeeld door het instellen van regelluwe zones en door het mogelijk te maken een eigen bedrijfje of onderneming te starten met behoud van uitkering.

Armoede en preventie

Ook in Nederland is er sprake van armoede. In Nederland leven ruim 400.000 kinderen in armoede. Veelzeggend is dat 60 procent van deze arme kinderen werkende ouders heeft. De ChristenUnie wil armoede bestrijden. Armoede leidt vaak tot sociale problemen, slechtere schoolprestaties en armoede levert veel stress op.
Omdat voorkomen nog altijd beter is dan genezen moet maximaal worden ingezet op preventie en vroegsignalering. Gezinnen met kinderen verdienen hierbij extra aandacht. Een vicieuze cirkel van achterstand, waarbij armoede van generatie op generatie overgaat moet zoveel mogelijk worden doorbroken.

- Er moet doelgerichte en laagdrempelige voorlichting over geld en budgetbeheer aangeboden worden op ontmoetingsplekken in de wijken. Dit geldt met name ook voor de dorpskernen Biddinghuizen en Swifterbant; afstand mag geen hindernis zijn;
- De gemeente spreekt met OFW en energieleveranciers af dat betalingsachterstanden tijdig worden gemeld en er pas tot (dreigen met) afsluiting of huisuitzetting wordt overgegaan nadat eerst actief hulp is aangeboden, zeker bij gezinnen met kinderen. De drempel om afsluiting om bijvoorbeeld medische redenen tegen te gaan wordt zo laag mogelijk gehouden. In de winter worden mensen niet afgesloten van gas.
  De gemeente kijkt ook kritisch naar het eigen gedrag als schuldeiser;

- Voor mensen met een laag inkomen wordt een collectieve zorgverzekering bedongen, met een aantrekkelijk tarief en scherpe randvoorwaarden, zoals o.a. een compensatie van of meeverzekerd eigen risico;
- De toegang tot preventief budgetbeheer voor kwetsbare groepen wordt zo laagdrempelig mogelijk gemaakt. In alle dorpskernen moeten spreekuren komen op een centrale locatie. Afstand mag geen extra drempels geven;
- O.a. scholen en sportverenigingen wordt gevraagd alert te zijn op signalen van armoede bij kinderen en deze te melden bij het (sociaal) wijkteam. Mensen krijgen ook via scholen en sportverenigingen voorlichting over de Dronter Pas en worden gewezen op het spreekuur bij de praktijkondersteuners/coaches;
- Er komt een compensatieregeling voor chronisch zieken en mensen met een beperking;
- De collectieve zorgverzekering blijft ook beschikbaar voor minima;
- Bij regelingen voor minima moet de gemeente rekening houden met de groep die qua netto inkomen net boven de bijstandsnorm zit;
- De gemeente hanteert het principe: Eén schuldenaar, één regisseur;
- De gemeente moet de voedselbank gaan subsidiëren.

Schulden

Om te voorkomen dat voor zowel mensen zelf, als ook voor schuldeisers en samenleving de gevolgen van schulden zich in rap tempo opstapelen moet de gemeente snelle en toegankelijke schuldhulpverlening bieden. Ingewikkelde bureaucratie moet zoveel mogelijk worden vermeden.

Het hebben van schulden levert veel stress op en leidt vaak tot geestelijke en lichamelijke klachten. De aanpak van schulden heeft dus haast.

Wachttijden moeten zoveel mogelijk worden beperkt en als een schuldhulptraject start moeten schuldeisers zo snel mogelijk worden geïnformeerd. Om een eventuele wachttijd te benutten moet het bij de eerste melding gebruikelijk zijn ook andere beschikbare partners in te schakelen. Vrijwilligersorganisaties moeten hierbij ook op steun van de gemeente kunnen rekenen. Dat kan zijn financieel, maar ook in praktische zin, in de aansturing of in kennisoverdracht. En hoewel de ChristenUnie het liefst een samenleving zou zien waarin voedselbanken niet nodig zijn, zijn wij dankbaar voor het kostbare werk dat zij doen. Ook zij mogen op onze steun rekenen, bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van een locatie of vervoermiddel.

- Na aanmelding moet iemand binnen twee weken bij de schuldhulpverlening terecht kunnen;
- Wachttijden worden zoveel mogelijk benut. Bijvoorbeeld door mensen 'huiswerk' te geven, maar ook actief samen te werken met partners als Schuldhulpmaatje, maatschappelijk werk, de Voedselbank of de diaconie;
- De gemeente maakt als regisseur concrete afspraken met deze partners om de hulp te stroomlijnen en biedt daarin ondersteuning aan;

- Bij dakloosheid door huurschuld wordt gewerkt aan een gezamenlijke oplossing met OFW. Woningcorporaties mogen zich niet als preferente schuldeiser opstellen; Gezinnen met kinderen die te maken hebben met (dreigende) dakloosheid komen in aanmerking voor urgentie. Hiervoor ontwerpt de Gemeente Dronten in samenwerking met OFW een urgentiebeleid;
- In sommige gevallen moet het mogelijk zijn om schulden af te lossen door maatschappelijke inzet.

Hoofdstuk 6: Kunst, cultuur en sport

Waar staat de ChristenUnie voor?
Cultuur vormt de ziel van de stad of het dorp. In cultuur wordt de historie van de gemeente en de manier van samenleven van mensen weerspiegeld. In de cultuursector werken professionals en amateurs samen aan het mooier maken van onze samenleving. In cultuur vinden mensen ontspanning en betekenis. Cultuur draagt bij aan een juiste balans tussen in- en ontspanning. De ChristenUnie ziet meerwaarde van groepen mensen die gezamenlijk hun vrije tijd besteden en zet daarom in op het ondersteunen van verenigingen rondom cultuur. Daarbij vindt de ChristenUnie het belangrijk dat kinderen zich leren uitdrukken in muziek, dans en creativiteit. Dat draagt bij aan de individuele ontwikkeling van kinderen en jongeren en daarmee aan een krachtige en creatieve samenleving. De inzet van de gemeente dient gericht op het stimuleren van deelname, kennismaking en aansluiting van cultuur op het onderwijs aan kinderen en jongeren.

De ChristenUnie pleit voor cultuur en sport in de breedte; bereikbaar en betaalbaar voor iedereen.

- Kinderen uit gezinnen in armoede in Dronten kunnen (bijvoorbeeld met behulp van een minimapas) korting krijgen of gratis deelnemen aan muzieklessen en/of sport. De gemeente gaat door met het beleid hiervoor;
- Evenementen in Dronten moeten veilig en gezond zijn. Niet alleen zijn ze goed toegankelijk maar ook komen er heldere (subsidie-) afspraken over afval/duurzaamheid, geluid en volksgezondheid (drank/drugs);
- De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen en culturele voorzieningen.

Monumentenbeleid en musea
Cultuur legt de verbinding tussen verleden, heden en toekomst. Het bewaren en beschermen van objecten, gebouwen, monumenten, documenten en gegevens uit onze korte lokale en regionale geschiedenis vindt zorgvuldig plaats. Er is in Dronten nog weinig cultuurhistorisch belang. Daartoe vindt bewustwording plaats. Enerzijds om te bewaren en te beheren, anderzijds om door te geven en te leren.

Kerken zijn als religieus erfgoed vaak beeldbepalend en drager van onze culturele identiteit. Zeker de torens van de kernen worden vanuit de historie als beeldbepalend gezien. De komende jaren zullen meer kerkgebouwen hun functie verliezen. Ze komen leeg te staan. De torens kampen met achterstallig onderhoud. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat er lokaal zicht is op het aantal kerken en torens en de staat ervan. Vooral ook om kansen voor herbestemming niet te missen en samen met de provincie op tijd in te zetten op behoud van het religieus erfgoed.

- De gemeente ontwikkelt samen met de provincie een visie over de toekomst van leegstaande kerkgebouwen en torens in Dronten;
- De ChristenUnie is geen voorstander van een 'automatische' 1% norm van de bouwsom om deze voor kunst te bestemmen. Particuliere initiatieven hebben de voorkeur;
- De pioniersbarak was een van de eerste gebouwen van Dronten en moest wijken voor de Hanzespoorlijn. In de komende raadsperiode wordt een replica van de originele pioniersbarak gebouwd. Dit is op initiatief van de ChristenUnie aangekaart;
- De gemeente faciliteert zo veel mogelijk het Mechanisch Erfgoed Centrum. Dit is een museum waarin het cultureel erfgoed op het gebied van (stoom)mechanica goed wordt bewaard en gepresenteerd aan het publiek. De ChristenUnie is trots op ons cultureel erfgoed.

Bibliotheken
Bibliotheken zijn van belang voor het leesonderwijs aan onze kinderen en het bestrijden van laaggeletterdheid en bieden alle inwoners leesplezier en toegang tot informatie (ook digitaal). Bibliotheekvoorzieningen staan echter meer en meer onder druk. Sluiting van de vestigingen in de kleine kernen wil de ChristenUnie voorkomen. Multifunctioneel en innovatief denken en samenwerken met scholen lijkt in Biddinghuizen de oplossing te zijn. Voor Swifterbant wil de ChristenUnie graag meedenken over eenzelfde soort oplossing.

Gebouwen en sportvelden
Beleid op de gebieden sport, cultuur en recreatie richt zich vooral op stimulering van deelname, ondersteuning en faciliteren van verenigingen en initiatieven. Er moet sprake zijn van een gedegen voorzieningen- en accommodatiebeleid. Daarbij zet de ChristenUnie in op toegankelijkheid en bereikbaarheid. Zowel financieel als praktisch. Er is voldoende aandacht voor doelgroepenbeleid en nieuwe initiatieven als JOGG worden dankbaar omarmd. De ChristenUnie heeft hier in de afgelopen jaren op aangedrongen.
De focus van de gemeente dient te liggen op de breedtesport en amateurverenigingen, en niet op de topsport en geprofessionaliseerde instellingen. De gemeente moet goed in beeld hebben wat de behoeften zijn aan voorzieningen op het gebied van sport en daar een (financiële) meerjarenplanning voor maken. Accommodaties zijn kostbaar en het is van belang dat verenigingen in redelijkheid bijdragen aan exploitatie en onderhoud.

Gebouwen worden zoveel mogelijk multifunctioneel benut, enerzijds om het gebruik te optimaliseren, anderzijds om dwarsverbanden tussen (brede) scholen, sportverenigingen, kinderopvang, peuterspeelzalen, bibliotheken, muziekscholen, zorginstellingen, etc. te benutten en samenwerking te versterken. Soms is er een goede samenwerking met recreatieondernemers mogelijk. Stem accommodatiebeleid af met omliggende gemeenten om na te gaan waar je elkaar kunt versterken en waar je elkaar niet moet beconcurreren.

- De ChristenUnie wil dat de exploitatielasten van accommodaties naar beneden gaan door in te zetten op lagere energielasten door het verduurzamen van gebouwen en

lichtinstallaties. Bij nieuwe aanbestedingen willen wij dit nadrukkelijk betrekken in de bouwplannen en bij groot onderhoud hiervoor advies inwinnen. Dit stimuleert tevens de werkgelegenheid.

Sportstimulering

Sporten is niet alleen gezond en leuk maar sport bindt ook samen. Sportstimulering en specifiek het betrekken van minima, ouderen, mensen met een beperking en mogelijk andere doelgroepen is daarom een speerpunt. De ChristenUnie pleit voor open clubs met een sterke verbinding tussen het sociale en het gezondheidsdomein.
Het creëren of uitbreiden van fiets-, vaar-, wandel-, nordic walking en/of hardlooproutes is een doeltreffende en kosten-vriendelijke manier om zowel bebouwde als natuurlijke omgeving voor recreatie en beweging toegankelijk te maken. Zeker als dit in regionaal verband uitgewerkt wordt.

- Bij de aanleg van woonwijken wordt uitgegaan van de mogelijkheid tot 'ommetjes';
- In het beleid van de gemeente wordt ruim aandacht geschonken aan voorlichting aan minima over de Dronter Pas, zodat regelingen optimaal benut worden om sport- en cultuurdeelname mogelijk te maken;
- Wijken krijgen de mogelijkheid om naast kinderspeeltoestellen te kiezen voor publieke fitnessapparaten;
- Alcohol, roken en sport gaan niet samen. Het alcoholgebruik in sportkantines tijdens en aansluitend aan sportactiviteiten wordt ontmoedigd. Een alcoholconvenant tussen de gemeente en sportverenigingen kan hier een mooi instrument voor zijn;
- In elke wijk is een buurtsportcoach om de verbinding tussen sport, onderwijs en zorg te bevorderen;
- Elk kind in Dronten heeft aan het einde van de basisschoolleeftijd een zwemdiploma. Hiervoor wordt onderzocht of bijvoorbeeld schoolzwemmen opnieuw kan worden ingevoerd;
- De ChristenUnie wil ruimere openingstijden buiten de schooltijden voor recreatief zwemmen in zwembad Overboord. Ook wil de ChristenUnie dat kinderen niet alleen op zondag gebruik kunnen maken van het gratis oefenuurtje voor zwemles in Overboord.

Hoofdstuk 7: Economie

Waar staat de ChristenUnie voor?
De lokale overheid speelt, samen met kennisinstellingen, het bedrijfsleven en andere overheden, een belangrijke rol in de versterking van de regionale arbeidsmarkt en de (regionale) circulaire economie. Een sterke economie is een randvoorwaarde en een middel om andere doelen te realiseren. De economie draait niet alleen om groei en consumeren, maar ook om de kwaliteit van leven. Een economie is volgens de ChristenUnie pas gezond als iedereen een kans krijgt en verantwoordelijkheid neemt, als werken en vrije tijd in balans zijn, als groei groen is en grenzen kent.
Het Midden- en Klein Bedrijf (MKB) is onmisbaar voor werkgelegenheid, de lokale economie, voor ontwikkelingen van producten en voor de leefbaarheid. De ChristenUnie komt op voor ondernemers en wil dat de Gemeente haar voorbeeldrol invult door MKB-vriendelijk beleid.
De ChristenUnie in Dronten wil blijven investeren in goede infrastructuur en betere bereikbaarheid. Ook digitaal. De gemeente moet goede voorwaarden scheppen om lokaal en regionaal en (maatschappelijk) verantwoord ondernemerschap te stimuleren. Zij stelt zich op als een partner voor ondernemers.

- Alle inzet is gericht op het aantrekken van duurzame werkgelegenheid;
- Dronten zet zich in voor goede samenwerking tussen de gemeente en de provincie en omliggende gemeenten als het gaat om het aantrekken van werkgelegenheid;
- Lokale ondernemers krijgen een grotere kans bij aanbestedingen en overheidsinkoop; bij alle aanbestedingen is social return een voorwaarde. Hiervoor heeft de ChristenUnie de afgelopen periode meerdere keren aandacht gevraagd;
- Voor ondernemers wordt één (digitaal) loket geopend waar men met alle (aan)vragen terecht kan. Dit loket sluit aan bij het provinciale loket;
- Het lokale MKB moet eerlijk toegang krijgen tot gemeentelijke aanbestedingen;
- Bij de herinrichting of renovatie van de openbare ruimte zorgt de gemeente ervoor dat ondernemers nauw worden betrokken bij de werkzaamheden om draagvlak te creëren en de overlast te beperken;
- De ChristenUnie wil dat de gemeente ondernemers niet frustreert, maar motiveert door alle ondernemers zo snel mogelijk en zeker binnen 30 dagen te betalen. De gemeente moet haar voorbeeldrol in acht nemen;
- De inkoop van de gemeente dient zoveel mogelijk lokaal en/of regionaal te gebeuren. De afgelopen periode heeft de ChristenUnie hiervoor meerdere keren aandacht gevraagd;
- De gemeente faciliteert indien mogelijk initiatieven om glasvezel in het buitengebied aan te leggen.

ZZP-ers
Veel mensen werken tegenwoordig zonder in loondienst te zijn, bijvoorbeeld als zelfstandige zonder personeel (ZZP-er). Soms verdienen zij minder dan nodig is om in hun

levensonderhoud te kunnen voorzien. De gemeente moet wat de ChristenUnie betreft actief gebruik maken van de wettelijke mogelijkheden om hen zo nodig te ondersteunen.
Het voeren van een bedrijf aan huis moet voor een kleine zelfstandige niet onnodig moeilijk worden gemaakt. Gemeenten kunnen randvoorwaarden, zoals een goede infrastructuur, bevorderen.

- ZZP-ers worden begeleid en praktisch ondersteund, bijvoorbeeld door de beschikbaarheid van goed en snel internet voor de hele gemeente te bevorderen, één gemeentelijk aanspreekpunt voor ondernemers en de mogelijkheid van flex-plekken in bijvoorbeeld de Meerpaal of leegstaande winkelpanden voor start-ups te onderzoeken.

Duurzame Bedrijventerreinen
De ChristenUnie zet zich in voor de samenwerking tussen ondernemers op de bedrijventerreinen om het gebied up-to-date te houden en verduurzaming te stimuleren.

- Bedrijventerreinen in Dronten hebben goede faciliteiten (parkmanagement/gezamenlijke parkeeroplossingen) en zijn digitaal goed bereikbaar (glasvezel);
- Bedrijventerreinen worden duurzaam ingericht. Bij voorkeur functioneren zij klimaatneutraal;
- De ChristenUnie wil dat bedrijventerreinen optimaal worden ontsloten voor openbaar vervoer en fietsverkeer;
- Geen nieuwe bedrijventerreinen, als er geen duurzame oplossing is voor leegstand op oude bedrijventerreinen.

Bloeiende dorpskernen
De detailhandel verandert van aard en structuur. Hierop moet worden ingespeeld, waarbij aandacht geldt voor de leefbaarheid van de kernen.

- Door een (gezamenlijke) aanpak van winkelcriminaliteit en een goed winkellocatiebeleid wordt de positie van (kleine) winkeliers verbeterd;
- In Biddinghuizen en Swifterbant worden functies zoveel mogelijk behouden en waar mogelijk gecombineerd (detailhandel, bibliotheek, bank etc.). We stimuleren dat ook zij betrokken worden bij de ontwikkeling van de MFG's (Multifunctionele Gebouwen);
- We willen meer reuring op het Meerpaalplein. Als de proef slaagt om de komende 2 jaar meer culturele activiteiten op het Meerpaalplein te krijgen zetten we dat graag om in structureel beleid. Ook ondernemers en inwoners van Dronten betrekken we graag bij de invulling van activiteiten op het Meerpaalplein en de andere centra.

Recreatie en toerisme
Samen met recreatie- en toeristische ondernemers is een plan opgesteld waarin verblijfsrecreatie in en rond Dronten wordt gestimuleerd. De ChristenUnie wil de uitvoering daarvan bewaken.

- Naast de ontsluiting van toeristische trekpleisters wordt ingezet op een optimale ontsluiting van fietsverbindingen, voor zowel recreatie als het woon-werkverkeer;
- Recreatieve fietsroutes worden verder ontwikkeld en uitgebreid. Er wordt verbinding gezocht tussen de dorpskernen en natuur- en recreatiegebied Randmeren/Walibi. Daarbij worden ook creatieve oplossingen als fietspontjes meegenomen;
- De ChristenUnie wil inzetten op gebiedspromotie samen met inwoners en lokale ondernemers. De Tulpenroute is hiervan een mooi voorbeeld. Ook onze jachthavens zijn aantrekkelijk voor mensen van buiten Dronten door de ligging in de buurt van alle randmeren;
- De ChristenUnie wil inzetten op verdere doorontwikkeling van de Randmeren. We zijn trots op de recreatieve voorzieningen die we in Dronten in dit gebied hebben;
- We willen de buitenzwembaden in Biddinghuizen en Swifterbant graag met inzet van burgerparticipatie in stand houden. De actieve betrokkenheid van inwoners bij de buitenzwembaden laat goed zien hoe belangrijk ze voor de lokale gemeenschap zijn, en dus ook voor de ChristenUnie;
- Bij de bouw van het nieuwe zwembad in de kern Dronten is voor de ChristenUnie duurzaamheid een belangrijk item. Hieraan hebben we duidelijk aandacht gegeven. We willen de komende periode het proces rondom de bouw bewaken.

Koopzondag
Elke gemeente mag volgens de wet zelf bepalen hoeveel koopzondagen er zijn. De ChristenUnie ziet koopzondagen als een ongewenste stap richting een 24-uurs economie. Zo'n economie heeft tot gevolg dat er te weinig sprake is van een gezamenlijk rustmoment. Een collectieve rustdag komt de samenleving ten goede. Vanuit onze christelijke levensovertuiging is de zondag de daarvoor aangewezen dag. God geeft ons niet voor niets zes dagen om te werken en een zevende dag om te rusten.

We zien daarnaast dat door de toename van koopzondagen veel kleine zelfstandigen het extra moeilijk hebben gekregen en soms zelfs door eigenaren van winkelcentra worden gedwongen hun winkel op zondag open te stellen. Ook is er vaak sprake van dwang om op zondag te werken via de macht van grote winkelketens.
De ChristenUnie blijft zich daarom verzetten tegen uitbreiding van het huidige aantal van 14 koopzondagen.

- De verruiming van zondagsopenstelling van winkels wordt zoveel mogelijk beperkt;
- Geen verplichte zondagsopenstelling: ondernemers mogen niet contractueel gedwongen worden om op zondag hun winkel te openen.

Gezonde agrarische sector
Voedsel is een geschenk van God aan mensen. Boeren en tuinders werken aan goed en gezond voedsel en hebben een nauwe verbondenheid met de schepping. De ChristenUnie is

trots op onze agrarische sector en heeft hart voor boeren en tuinders. Een toekomstbestendige agrarische sector heeft een gezonde economische basis, is innovatief, gaat zorgvuldig om met bodem, grondstoffen en energie en produceert in balans met dier en leefomgeving. Jonge boeren en tuinders verdienen een goede toekomst.

- Bij het opstellen van de visie op het buitengebied wordt ingezet op een toekomstbestendige agrarische sector;
- De gemeente brengt Vrijkomende Agrarische Gebouwen zoals leegstaande stallen in kaart. Voor een goede uitstraling van ons buitengebied ontwikkelt de gemeente beleid voor het omgaan met deze gebouwen. Bijvoorbeeld door het inrichten van een sloopbank. Daarbij moet rekening worden gehouden met de karakteristieken van de inrichting van ons buitengebied;
- De ChristenUnie vindt dat landbouwbedrijven zich primair moeten richten op de agrarische sector, op het in stand houden van het agrarisch gebied. Ondergeschikt daaraan krijgen landbouwbedrijven ruimhartig de mogelijkheid nevenactiviteiten uit te voeren zoals landschapsonderhoud, toerisme etc.

Vliegveld Lelystad

De voorbereidingen voor de uitbreiding van Lelystad Airport zijn in volle gang. Een ontwikkeling die de ChristenUnie met zorg volgt. Het kan banen opleveren voor de inwoners van Dronten en tevens de groei van Dronten stimuleren, maar gaat milieuhinder en druk op het wegennet met zich meebrengen. De ChristenUnie vindt dat de leefbaarheid binnen de gemeente geborgd moet worden en dat er niet over woonkernen (zoals Biddinghuizen of Dronten) gevlogen moet worden. Ook moeten de natuur- en recreatiegebieden zoals aan het Ketelmeer en de Randmeren zo veel mogelijk worden ontzien. Voor uitbreiding van het vliegveld stelt de ChristenUnie daarom de volgende voorwaarden:

- Het opengaan van het vliegveld moet leiden tot substantieel meer banen, ook voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt;
- Het ontsluiten van het luchtruim moet gelijk opgaan met investeringen in het openbaar vervoer en het wegennet;
- Er komen geen vluchten over woonkernen;
- Dronten moet regionale samenwerking zoeken bij het op tafel krijgen van onze zorgen met betrekking tot bijvoorbeeld de laagvliegroutes;
- Het verbod op nachtvluchten (tussen 23:00 en 6:00 uur) wordt stevig verankerd en ontheffingen worden alleen bij hoge uitzondering verleend;
- Het Instrument Landing System (ILS) interceptiepunt wordt verhoogd naar minimaal 3000 voet, waardoor geluidhinder nabij Dronten en Swifterbant wordt beperkt;
- Natuur- en recreatiegebieden - zoals aan het Ketelmeer en de Randmeren - worden zoveel mogelijk ontzien.

Hoofdstuk 8: Energie, klimaat en milieu

Waar staat de ChristenUnie voor?
Wij hebben de taak om zorgvuldig om te gaan met de schepping. Vervuiling van de lucht, verspilling van materialen en uitputting van hulpbronnen vormen een grote bedreiging voor de leefbaarheid, veiligheid en gezondheid. De ChristenUnie zet daarom in op een snelle en volledige energietransitie binnen één generatie. Er is geen tijd te verliezen. Een schone en circulaire economie levert veel op voor ons en voor volgende generaties: een gezondere lucht, een beter klimaat en een sterkere economie. De gemeente heeft hierin een belangrijke rol.

Wij willen zo snel mogelijk af van olie, gas en kolen en ruim baan maken voor schone energie. Energiebesparing in de industrie, gebouwde omgeving en mobiliteit wordt topprioriteit. Auto's zonder uitstoot en energie neutrale huizen worden de norm. Materialen die de Schepper ons geeft willen wij niet verspillen, maar terugwinnen en hergebruiken. Wij kiezen voor de bescherming van waardevolle natuur en een verantwoorde omgang met ruimte en landschap in Nederland.

8.1 Energieke gemeente

Participatie
De ChristenUnie Dronten vindt het belangrijk dat omwonenden nauw betrokken worden als het gaat om plannen voor energieopwekking, zoals windmolens, en kunnen meeprofiteren van de voordelen. Participatie zorgt ervoor dat lusten en lasten eerlijker worden verdeeld. Belangrijk is wel dat het participeren voor iedereen bereikbaar is (dus ook voor de kleinere portemonnee). Er wordt in Dronten meer en meer de ruimte gegeven aan deze mogelijkheid.

Afscheid nemen van gas
Inmiddels is de aansluitplicht voor gas op woningen verdwenen. De doelstelling is dat Nederland in 2050 geen aardgas meer gebruikt. Dit betekent nogal wat voor een huiseigenaar. Gemeenten kunnen hier lokaal of regionaal op inspelen door te stimuleren dat er arrangementen gemaakt worden hiervoor. In Dronten wordt met veel succes de duurzaamheidslening aangeboden, zodat iedere inwoner mogelijkheid heeft om zijn eigen woning aan te passen aan de toekomst. Bij de aangeboden oplossingen zou het lokale bedrijfsleven een grote rol moeten spelen. Dit is gedaan door een revolverend fonds op te richten.
Nieuwbouw aansluiten op gas is niet toekomstbestendig. Voor nieuwbouw zijn verschillende alternatieven beschikbaar: onder meer zijn dat warmte koudeopslag (WKO), stadswarmte en de lucht/water-warmtepomp. Deze alternatieven zijn duurzamer, en in veel gevallen op de lange termijn kosteneffectief. Daarom geldt voor nieuwbouw: geen gasaansluiting tenzij er écht geen reëel alternatief mogelijk is.

Zon
Lege daken van gebouwcomplexen en woningen worden zoveel mogelijk gevuld met zonnepanelen.

Energiebesparing industrie
De lokale industrie wordt uitgedaagd om met elkaar een energiebesparingsconvenant te sluiten. Door samen te werken brengen bedrijven elkaar tot ideeën, en zetten ze extra stappen om energie-efficiënt te worden.

Energieopslag: Buurtbatterij
Zodra de Salderingsregeling wordt stopgezet, wordt het voor bezitters van zonnepanelen interessant om energie op te slaan in batterijen. Momenteel worden de eerste experimenten gedaan met zogenaamde Buurtbatterijen. Dit zijn gedeelde batterijen waar je als wijk gebruik van kunt maken. De gemeente zal met de netbeheerder in gesprek gaan om te onderzoeken of en waar buurtbatterijen een waardevolle inpassing kunnen krijgen.

- Duurzaamheid pakt de gemeente Dronten integraal aan: het onderwerp wordt in ieder beleidsstuk waar het relevant is, meegenomen;
- In de verkeers- en vervoersplannen wordt CO2-emissiereductie integraal opgenomen. Daarbij wordt aandacht besteed aan alternatieven voor de auto, het stimuleren van gebruik van openbaar vervoer en fietsverkeer;
- De ChristenUnie stimuleert particuliere initiatieven (zoals energiecoöperaties) op het gebied van de klimaatopgave;
- Bij grootschalige energieprojecten is gewenst dat de omgeving kan participeren;
- Coöperaties rondom duurzaamheid/milieu van inwoners en/of bedrijven worden aangemoedigd;
- De duurzaamheidslening wordt zolang er nog gebruik van wordt gemaakt voortdurend mogelijk gemaakt, door middel van een revolverend fonds;
- LED-verlichting is de norm bij openbare straatverlichting;
- De ChristenUnie gaat voor een zuiniger en schoner eigen wagenpark;
- De ChristenUnie wil versneld onafhankelijk zijn van aardgas tenminste voor 2040;
- De ChristenUnie wil geen proefboringen naar schaliegas op onze gemeentegrond;
- Onze sociale huurwoningen in Dronten zijn in 2030 energieneutraal.

8.2 Afvalinzameling

De normen voor afvalscheiding worden steeds strenger. In 2020 mag er nog 100 kilo restafval per persoon per jaar zijn. In afval zitten waardevolle grondstoffen die niet verloren mogen gaan. Beter kunnen we afval daarom zien als grondstof. Een sprekend voorbeeld hiervan is snoeiafval van de Taxus dat gebruikt kan worden voor de productie van medicatie tegen kanker. Op intitiatief van ChristenUnie Dronten kan dit nu apart aangeboden worden in de Milieustraat.

Als afval goed gescheiden wordt ingezameld bij de bron, kunnen de grondstoffen worden aangeboden voor hergebruik. De ChristenUnie vindt dat er voor lastig te verwerken afvalstromen een passende oplossing moet worden geboden.

- Het centraal (in de wijken) inleveren van restafval is een goede manier om afval te scheiden. Hierbij moet wel aandacht zijn voor gezinnen (luiers), ouderen en mensen met een beperking en mensen die wonen in hoogbouw. Daarbij is de ChristenUnie een voorstander van het diftar systeem: een gedifferentieerd systeem waarbij de vervuiler betaalt. Het is namelijk bij normale afvalstromen mogelijk weinig of geen restafval te produceren door goed te scheiden;
- Het tegengaan van zwerfafval heeft prioriteit;
- De gemeente stimuleert ook scholen en maatschappelijke organisaties om afval te scheiden en faciliteert hen hierin zoveel mogelijk. Bestaand beleid hiervoor wordt voortgezet;
- Er wordt meegedaan aan landelijke bewustwordingsacties rond afval, zwerfvuil en compost (zoals 100-100-100);
- Hergebruik via kringloopwinkels en afvalbrengstations wordt gepromoot.

Groene gemeente
Het is belangrijk om te weten waar ons eten vandaan komt. Daarbij is een betere verbinding tussen woonkernen, buitengebied en agrarisch onderwijs van belang. We zijn trots op de onderwijsinstellingen die Dronten op dit gebied huisvest; Aeres Hogeschool, Aeres Praktijkcentrum en Warmonderhof. We moedigen aan dat scholen met hun leerlingen op excursie gaan naar deze instellingen of bijvoorbeeld bij boerderijen in ons buitengebied.

8.3 Toekomstbestendig waterbeheer

'Leven met water' is een thema dat ook Dronten raakt. Door de toename van versteende gebieden (woonwijken, parkeer- en bedrijventerreinen) en de toename van extreme buien ontstaat toenemende maatschappelijke en financiële schade. De extremen manifesteren zich ook in lange droge, hete periodes. Het is noodzakelijk dat de gemeente een strategie ontwikkelt hoe zij hier mee omgaat en hoe de verwachte schade beperkt kan worden. Een goede samenwerking met het Waterschap is hierin onontbeerlijk. Er moet een plan komen waarin het watersysteem als één overkoepelend systeem wordt beschouwd. In dit plan komen de benodigde maatregelen te staan en ook wie daarvoor verantwoordelijk is: gemeente of Waterschap. Waterschappen kunnen meer binnenstedelijk investeren dan ze tot nu toe doen, immers het merendeel van hun inkomsten komt uit de bebouwde omgeving. Vervolgens kan met dit plan de samenwerking worden gezocht met de provincie en het deltaprogramma, om de noodzakelijke financiering van de projecten rond te krijgen.

- Er komt de komende raadsperiode een klimaatadaptatieplan dat samen met het waterschap en de corporaties is ontwikkeld;

- Inwoners hebben een belangrijke rol als het gaat om waterberging. Grootscheepse betegeling is een probleem. De gemeente werkt aan bewustwording op dit punt;
- Er wordt zoveel mogelijk ingezet op een aparte afvoer van regenwater;
- De komende raadsperiode zetten we -bij gebrekkige of defecte riolen door ouderdom- in op vervanging van oude enkele rioolstelsels naar dubbelstelsel;
- De gemeente stimuleert de aanleg van groene daken en geeft zelf het goede voorbeeld. Daarmee werken we in Dronten aan meerdere doelstellingen tegelijk: waterberging, verkoeling, biodiversiteit en meer rendement door zonnepanelen.

Hoofdstuk 9: Wonen en ruimte

Waar staat de ChristenUnie voor?
Een goed en betaalbaar huis in een prettige wijk, dat is voor ons allemaal belangrijk. De beschikbaarheid van de juiste woningen is helaas niet vanzelfsprekend. Er zijn lange wachtlijsten voor sociale huurwoningen, duur betaalde woningen staan onder water en de behoefte aan betaalbare huurwoningen in de vrije sector is groot. De ChristenUnie wil dat de lokale overheid met toekomstgericht woningbeleid de woningmarkt stimuleert, zodat starters een steuntje in de rug krijgen, er voldoende passende huurwoningen zijn en er ruimte is voor particuliere (nieuw)bouw.

9.1 Wonen

Het woonbeleid van de gemeente Dronten moet gebaseerd zijn op de actuele vraag én op toekomstige ontwikkelingen. In de gemeentelijke woonvisie wordt daarom integraal naar de lokale woningmarkt gekeken en worden de noodzakelijke maatregelen beschreven. Naast OFW en eventuele andere woningcorporaties krijgen ook wijkraden en huurdersverenigingen wat de ChristenUnie betreft een prominente rol bij het opstellen van deze visie. Door middel van een woonvisie met ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen voert de gemeente een integraal en duurzaam woonbeleid. Levensloopbestendige woningen zijn de norm.

- De gemeente Dronten bewaakt uitvoering van haar visie op particuliere huur zoals in de Woonvisie geformuleerd;
- ChristenUnie is voorstander van betaalbare levensloopbestendige woningen, wijken en appartementen, ondersteund door een goede infrastructuur (sociaal-culturele activiteiten en zorgondersteuning). Eventuele belemmeringen in de regelgeving worden zoveel mogelijk weggenomen. Renovaties worden door OFW aangegrepen om woningen levensloopbestendig te maken;
- Ouderen in een koopwoning kunnen gebruik maken van een Blijverslening om de woning aan te passen zodat ze er, ondanks toenemende lichamelijke beperkingen, kunnen blijven wonen;
- Woningen worden duurzaam gebouwd en de gemeente zet in op verduurzaming van bestaande woningen (nul-op-de-meter);
- Dronten wil starters ondersteunen op de woningmarkt. Niet iedereen komt in aanmerking voor een huurwoning, en de ChristenUnie wil wel dat iedereen een plek kan vinden binnen Dronten;
- De duurzaamheidslening blijft in Dronten beschikbaar; deze regeling wordt verder uitgebouwd om beter aan de vraag tegemoet te kunnen komen;
- Er wordt regionaal samengewerkt tussen gemeenten als het gaat om wachtlijstbeheer, nieuwbouw en studentenhuisvesting.

Toekomstige generaties
Keuzes die we nu maken, hebben gevolgen voor de leefomgeving van toekomstige generaties. De gemeente heeft hierin een belangrijke regierol. Ecologische, economische en

demografische ontwikkelingen (krimp en/of groei) maken het mogelijk en noodzakelijk dat er een omslag komt: van sloop en nieuwbouw naar hergebruik, van bebouwen van de open ruimte naar hergebruik, herstructurering en inbreiding van al bebouwd gebied. De gemeente Dronten zal duidelijke keuzes moeten maken. Ruimtelijke ordening is bij uitstek het onderwerp waar burgers bij betrokken moeten worden, want het gaat tenslotte over de kwaliteit van de eigen leefomgeving. Dit moet ook direct meegenomen worden in de implementatie van de nieuwe Omgevingswet.

Structurele versterking van de (wijk)economie en bereikbare voorzieningen houden krimpregio's leefbaar. Ook is het belangrijk dat de infrastructuur op orde is, zoals publiek vervoer en snel internet. Dit geldt ook voor het buitengebied van Dronten.

- De gemeente ontwikkelt een plan van aanpak 'asbestsanering' zodat alle daken in Dronten voor 2024 asbestvrij zijn. Hiervoor wordt samenwerking met de Provincie gezocht. Er wordt gekeken naar de mogelijkheid om financiering voor woningeigenaren via de SVn te regelen, vergelijkbaar met de Duurzaamheidslening en Blijverslening;
- In Dronten komt er ruimte voor de bouw van zogenaamde Tiny Houses. Daarnaast wil de ChristenUnie graag ruimte bieden aan andere innovatieve woonvormen.

Woningcorporaties
De ChristenUnie wil dat de gemeente Dronten woningcorporaties de ruimte geeft om innovatief, vraaggericht en toekomstbestendig te kunnen bouwen, maar vraagt daarbij wel duidelijke kaders via een gemeentelijke woonvisie. In deze woonvisie moet aandacht zijn voor ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen.

Woningcorporaties dragen zorg voor voldoende sociale huurwoningen. Woningcorporaties spelen ook een rol op de koopmarkt. De ChristenUnie zet in op toename van 'sociale koop'. Het is goed dat er steeds meer goedkope koopwoningen komen, waarbij woningcorporaties via Verenigingen van Eigenaren medeverantwoordelijk blijven voor het beheer en de woningen uiteindelijk ook weer terugkopen. Dit helpt om de kloof tussen huren en kopen te dichten. Woningcorporaties hebben een blijvende taak ten aanzien van de leefbaarheid op het niveau van de buurt en de wijk. Daarbij organiseren corporaties het leefbaarheidsbeleid niet alleen voor maar vooral mét de bewoners in Dronten.

- De gemeente besteedt in de prestatiecontracten met de woningcorporaties aandacht aan de beschikbaarheid van goede sociale huurwoningen, de leefbaarheid in wijken en de sociale koopsector;
- De gemeente Dronten stelt met de woningcorporaties doelen op gericht op het verbeteren van de energiehuishouding van woningen;
- In de woonvisie komen duidelijke afspraken met de corporaties te staan over de volledige verduurzaming van de woningvoorraad.

9.2 Ruimte

De openbare ruimte is van ons allemaal. Vanouds beheert de gemeente de ruimte, maar dat kan ook heel goed door bewoners gedaan worden. Als de bewoners het zelf doen, wordt de kwaliteit van het groen hoger en de wijk leuker: de wijk wordt beter onderhouden en het versterkt de sociale samenhang.

Iedereen wenst een leefomgeving waar het prettig wonen, werken en recreëren is. Maar daarvoor moet je wel goede afspraken met elkaar maken. Inwoners, ondernemers en overheden worstelen met het huidige omgevingsrecht: het is te complex en versnipperd. Daarom komt er over enkele jaren een nieuwe wet: de Omgevingswet. Doel van deze wet is het eenvoudiger maken van regels en meer ruimte bieden voor participatie. De nieuwe wet moet de bestaande wetten vervangen en zorgen voor een integrale én gebiedsgerichte benadering. De overgang naar de Omgevingswet is een enorme operatie die niet alleen het ruimtelijke domein aangaat maar ook het sociale en gezondheidsdomein.

De energietransitie gaat een grote impact hebben op onze ruimtelijke inrichting. In het duurzame tijdperk gaan we allemaal wat merken van energieopwekking. De ChristenUnie wil meer ruimte voor ruimte op de politieke agenda. Inrichting van de ruimte moet aansluiten bij het eigen karakter van Biddinghuizen, Dronten, Swifterbant, Ketelhaven, Zuiderzee op Zuid en het buitengebied. Daarom is het belangrijk dat ruimtelijke beslissingen zo lokaal mogelijk worden genomen, met veel aandacht voor participatie van burgers, bedrijven en belangenorganisaties.

- De gemeente moet optimaal voorbereid zijn op de nieuwe Omgevingswet. De gemeente anticipeert op de invoering van de nieuwe Omgevingswet door het bestuurlijk ambitieniveau te bepalen en te investeren in scholing van ambtenaren en raadsleden;
- De gemeente wijst deelgebieden aan waar ervaring opgedaan wordt met het werken onder de nieuwe Omgevingswet;
- Bij de voorbereidingen op de Omgevingswet werkt de gemeente nauw samen met de Provincie en het Waterschap;
- Door middel van een (beeld)kwaliteitsplan kan de gemeente samen met haar inwoners afspraken maken over de openbare ruimte. Dit wil de ChristenUnie continueren;
- De gemeente stimuleert inwoners om hun wijk of straat in eigen beheer te onderhouden en biedt hier nadrukkelijk ruimte aan;
- Onderdeel van het nationale plan energietransitie is ook een samenhangende visie op de ruimte voor duurzame energieopwekking. Geen wildgroei, maar zorgvuldige planning met participatie van onderop met behoud van lijnopstellingen van windmolens. De gemeente formuleert daarom in de komende periode haar eigen visie op het energielandschap in Dronten;

- De ChristenUnie wil aandacht voor recreatiegebieden in en om de dorpen, en investeren in wandel- en fietsgebieden en fietssnelwegen.

Natuur

De ChristenUnie zet zich in voor het behoud van het landschap, de plattelandscultuur en voor de bescherming van het milieu en de biodiversiteit. Natuur is kwetsbaar en kan niet voor zichzelf spreken. Er zijn dus regels nodig om de natuur te beschermen. De gemeente moet bijdragen aan behoud, verbetering en een harmonieuze ontwikkeling van de leefomgeving.

- Bij de inrichting van de openbare ruimte wordt rekening gehouden met (historische) landschappelijke elementen, zoals de windsingels;
- Geen bezuiniging op natuur- en milieueducatie;
- De ChristenUnie pleit voor een revolverend landschapsfonds: Een landschapsfonds waaruit geleend kan worden om de ontwikkeling van landschapsplannen financieel te ondersteunen;
- De ChristenUnie wil dat natuur zo 'beleefbaar' en toegankelijk mogelijk wordt door aanleg en onderhoud van goede wandel-, fiets- en beleefpaden;
- De ChristenUnie streeft naar het aanleggen van bermen voor bijen en andere waardevolle dieren. Boeren moeten worden betrokken bij het tot stand brengen van dier- en natuurvriendelijk beleid. De ChristenUnie wil dat er creatief wordt nagedacht over groen in de gemeente Dronten.

Hoofdstuk 10: Mobiliteit

Waar staat de ChristenUnie voor?
Mobiliteit brengt mensen bij elkaar en is nodig voor een sterke economie. Mobiliteit is in ontwikkeling vanwege de financiële houdbaarheid van het huidige openbaar vervoer, de opkomst van elektrische vervoersmiddelen (fiets en auto) en het nog steeds groeiende aantal auto's op de weg. De mobiliteit mag steeds minder negatieve impact hebben op de kwaliteit van onze leefomgeving en de leefbaarheid.

We kiezen voor verduurzaming van de mobiliteit, vermijden van overbodig verkeer, een betere benutting van de bestaande infrastructuur en het beter met elkaar verbinden van de verschillende vervoerssoorten: auto, publiek vervoer en fiets bij het personenvervoer en scheep- en binnenvaart, spoor en weg bij het goederenvervoer. De lokale overheid heeft de verantwoordelijkheid (samen met de provincie en het Rijk) om te zorgen voor infrastructuur van een kwalitatief hoog niveau.

Fiets
De ChristenUnie wil een ambitieuze fietsagenda voor Dronten.

- In de gemeente wordt een lokale fietsagenda ontwikkeld vanwege het toenemende belang van het (elektrische) fietsverkeer. Belangrijke thema's in deze agenda zijn: veiligheid, parkeren, fiets delen en elektrisch fietsen;
- De ChristenUnie ziet belang in het opstellen van regels voor het veiliger maken van elektrisch fietsen;
- In de gemeente Dronten worden meer recreatieve fietsroutes geïnitieerd, waarvoor eventueel een directe verbinding kan worden gelegd met de recreatieve zones. Daarbij zijn fietsponten een welkome afwisseling.

Voetgangers

- Voor ouderen en andere mensen die minder mobiel zijn worden de looproutes naar het centrum, belangrijke ontmoetingsplekken en (zorg)voorzieningen zoveel mogelijk aangepast naar hun behoeften. Dit betekent dat deze routes regelmatig worden gecontroleerd op oneffenheden.

Openbaar vervoer
Bij de transformatie van het openbaar vervoer naar publiek vervoer vindt de ChristenUnie de bereikbaarheid van de (kleine) kernen een belangrijk punt. De provincie is verantwoordelijk voor het openbaar vervoer, de gemeente voor andere vormen van publiek vervoer, zoals het leerlingenvervoer. De ChristenUnie vindt dat de gemeente en haar inwoners betrokken moeten worden bij de te maken keuzes.

- OV-bereikbaarheid van alle kernen. Samen met de Provincie en gebruik makend van nieuwe mobiliteitsvormen willen we werken aan een dekkende bereikbaarheid;
- Bushaltes zijn toegankelijk voor ouderen en gehandicapten. Ook zij moeten zelfstandig van het Openbaar Vervoer gebruik kunnen maken;

- Bij aanbesteding OV of leerlingenvervoer zet Dronten in op schone vervoersmiddelen.
- Waar mogelijk worden combinaties met het doelgroepenvervoer gezocht (regiotaxi's, scholierenvervoer, WMO-vervoer);
- Er komt OV fietsverhuur op de belangrijkste OV-knooppunten in onze dorpen;
- Sociale veiligheid in de omgeving van haltes, stations en parkeerplaatsen wordt bevorderd;
- De Kiss&ride bij het station is nu vaak overvol en moet worden verlengd;
- De parkeergelegenheid bij het station moet worden uitgebreid;
- Abonnementhouders voor de Hanzelijn moeten korting krijgen op de tarieven om de N50 te ontzien zolang die niet verbreed wordt;
- Busvervoer vanaf het station moet 's avonds tot 23 uur beschikbaar zijn.

Parkeren

- Bij het onderhouden van de parkeergarage is (sociale) veiligheid een belangrijk item;
- Er komen meer laadpunten voor elektrische vervoersmiddelen, ook voor fietsers;
- Parkeren in de gemeente Dronten blijft gratis.

Verkeersveiligheid
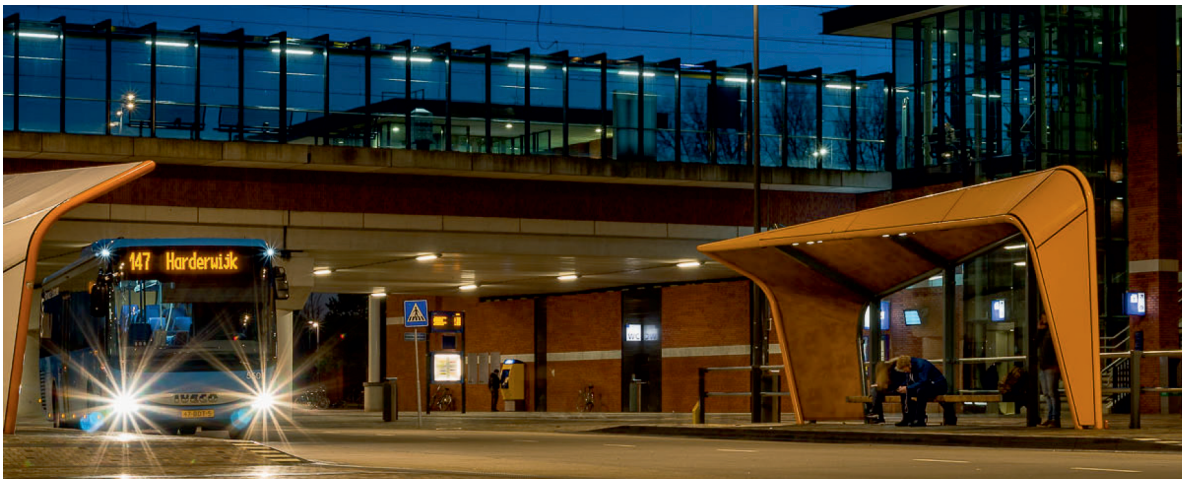
- Er vindt een goede registratie van ongevallen plaats, zodat de zogenaamde 'black spots' in beeld komen en aangepakt kunnen worden;
- Paaltjes en hekken op fietspaden veroorzaken veel ongelukken. Waar de verkeersveiligheid niet in geding is, worden deze paaltjes en hekken verwijderd.
- Snel en langzaam verkeer wordt waar mogelijk gescheiden;
- Landbouwverkeer wordt zoveel mogelijk gescheiden van fietsverkeer;
- Grotere vrachtwagens worden bij voorkeur geweerd uit het centrum;
- De gemeente Dronten geeft in haar verkeersbeleid voorrang aan kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals voetgangers en fietsers;
- De gemeente Dronten werkt actief mee aan het realiseren van verkeerslessen, bijvoorbeeld op de scholen en bij instellingen. De gemeente stimuleert dat scholen zich inzetten voor het verkeersveiligheidslabel.